

**Uus suur Viljandi vald lk 4 / Lumekoristus erateedel lk 5 /
Tulumaksumuudatustest 2018. aastal lk 12**

Uus Viljandi vald

Kõik teavad, et Viljandi vald on te-
gutsenud ja teeninud oma rahvast
juba 4 aastat – miks siis järsku jälle
see uue jutt? Arvan, et õigus on nii neil
kes väidavad, et 4 aastane vald pole uus
ja ka neil kes leiavad, et Tarvastu valla ja
Kolga-Jaani valla rahva ning maade lii-
tumisel on ikkagi sisuliselt tekkimas uus
vald. Uus vald on ta eelkõige muidugi
Kolga-Jaani ja Tarvastu rahvale. Tänavu-
ne muutus on neile kahele vallale väga
suur. Enam pole endised ajaloo teada
ja tunnetatud piirkonnad ning ka kohalik
tajutav identiteet on neis mõlemas piir-
konnas oluliselt erinev. Tarvastu rahvas
on põlised uhked mulgid ja Kolga-Jaani
kandis uhke kihelkonna rahvas.

Viljandi valla volikogul ja vallavalitsus-
el seisab ees lähiaastatel raske ja väga
oluline ülesanne – oluliselt suurenenud
territooriumiga valla rahva sidumine
ühtseks tervikuks – Viljandi vallaks. Uus
Viljandi vald on suur: elanikke on täna
14 098 ja maad 1371,64 km². Kindlasti ei
täienda see seda, et nüüd räägime ainult
Viljandi vallast ja piirkondade nimede
mainiminegi on liiast ametlikes sõnavõt-
tudes. Vastupidi, uues Viljandi vallas oleks
väga tore, kui iga piirkond: Saarepeedi,
Paistu, Viiratsi, Pärsti, Kolga-Jaani ja
Tarvastu paistaks ka edaspidi silma oma
kohalike tegemiste ning ainulaadsusega.
Just selline piirkondade omapära ja eri-
nev initsiatiiv toetab kogu valla mainet
ning seob meid kõiki paremini kokku.
Edu selles meile kõigile!

Täna sellest lehest saate lugeda ka uue
valla juhtkonna: vallavanema, abivalla-
vanemate ja vallavalitsuse liikmete va-
limiste ning kinnitamiste kohta. Nimelt
muutub ka oluliselt suurenenud Viljandi
valla juhtimine. Tööle asuvad kaks abi-
vallavanemat. Abivallavanem Rein Anton
hakkab juhtima valla majanduse poolt,
mis on ehitus, teed ja kõik valla majanda-
misega seonduv. Abivallavanem Ene Saa-
re juhtimise alla jäävad sotsiaalteenused,
haridus, kultuur ja sport. Muidugi muu-
tub natuke ka vallamaja ametnike struk-
tuur. Loodan, et kõik need muudatused
aitavad vallas juhtimist paremini korral-
dada ja kokkuvõttes paraneb ning muu-
tub kergemaks valla rahval ametnikega
suhtlemine. Meie ametnike eesmärgiks
on ja jääb parem valla rahva aitamine.
Kindlasti ei pruugi kohe kõik asjad val-
lamajas päevapealt laabuda, aga usun,

et valla kodanike abistavate märkuste
toel saame ühiselt kõik korda. Siinjuures
kutsungi kõiki omapoolseid ettepanekuid
tegema, kui märkate, et ametnike jutule
on raske pääseda või mõni teie probleem
ei leia kuidagi kiiret lahendust. Olen val-
mis alati omalt poolt probleemide lahen-
damisele kaasa aitama. Andke teada,
kui arvate, et võiksite mõne ametniku
vastuvõtu korraldada mõnel päeval kuskil
piirkonnas.

Probleeme tekitab täna meile ka väi-
ke ja keerulistes parkimistingimustes
Viljandi vanalinnas asuv tänane Viljandi
vallamaja. Tundub, et peame volikogus
ühiselt sellele uut asukohta arutama hak-
kama. Miks mitte teha korda vana Viir-
ratsi vallamaja ja kolida kogu vallamaja
kui ametiasutus ümber sinna. Mida arvab
vallarahvas? Seal on täna ruumid kõigi-
le ametnikele ja volikogugi ei pea enam
igaks volikogu istungiks uut kohta otsima.
On ka lihtsamaid arutelukohti – mis nime
hakkaks kandma meie uus Viljandi valla
ajaleht?

Nagu näete, siis on uue suure Viljandi
valla ülesehitamisel palju väljakutseid,
aga usun, et koos suudame vältida suu-
ri vigu ja peagi tunnetame, et kuulume
kõik ühte kiirelt arenevasse ning kodani-
ke meele järgi toimivasse valda – Viljandi
valda.

Rahulikku jõuluaega ning tegusat uut
aastat meile kõigile!

Alar Karu
vallavanem

Vallavalitsuse istungitel novembris

• Tunnustati edukaks pakkumuseks aktsiaseltsi Pärilin pakkumus "Viiratsi Rahvamaja välisfassaadi rekonstrueerimine".

• Algatati detailplaneeringu koostamine Moori külas katastriüksusel 71503:002:0124. Planeeringuala suurus ligikaudu 1,6 ha ja peamine eesmärk on lihatööstuse rajamine.

• Määrati Peetrimõisa külas asuvale teele liikluspinna kohanimeks Vainu tee. Liikluspind algab 24137 Peetrimõisa-Karula-Kile teelt ja lõpeb Lohu katastriüksusel.

• Muudeti Viljandi Vallavalitsuse 14.03.2017 korraldust nr 221 "Viljandi valla 2017. aasta alaeelarvete kinnitamine".

• Võeti vastu määrus "Huvihariduse toetusfondist vahendite eraldamise kord".

• Tunnustati edukaks pakkumuseks "Lumetõrje tööde teostamine Viljandi vallas 2017/2018 ja 2018/2019 talveperioodidel" piirkonnade kaupa järgmised pakkumused: Pihlama Agro OÜ, OÜ Heimtali Hobusekasvandus, Taari Talu FIE, Paugo Põld OÜ, Argenta OÜ, Kange Karu OÜ, Tinni Agro OÜ.

• Kiideti heaks hajasustuse raames Mäeotsa kinnistule Aidu külas puurkaevu rajamise aruanne.

• Tehti ettepanek Viljandi Veekeskus aktsiaseltsi üldkoosolekule, kutsuda tagasi Viljandi Veekeskus aktsiaseltsi nõukogu liikmed Sulev Kannimäe ja Hellar Mutle.

• Otsustati võõrandada otsustuskorras soojatrass pikkusega 68,56 m AS-le Ramsi Turvas. Võõrandamise hinnaks määrati 8151,60 eurot.

• Kinnitati Pärsti Pansionaadi kohamaksu määrad alates 01.01.2018: hooldekoha tasu 650.00 eurot kalendrikus (ei sisalda retseptiravimite tasu) ja põetuskoha tasu 700.00 eurot kuus (ei sisalda retseptiravimite tasu).

• Tunnustati ja määrati hariduspreemia Saarepeedi Kooli õpilasele Rainer Õnnele, kes saavutas laste judovõistlustel Rakvere open 2017 III koha.

• Tunnustati Viljandi valla tänukirjaga ja maksti rahalist preemiat Venno Austrinile väljapaistva sportliku tulemuse eest Eesti Meistrivõistlustel judos, kus saavutas III koha (pronksmedal).

• Tunnustati ja määrati hariduspreemia Viljandi Kesklinna Kooli õpilasele Carl-Alex Kukele, kes saavutas Viljandi Spordikooli võistkonna liikmena Eesti karikavõistlustel käsipallis noormeeste C-vanuseklassis III koha.

• Tunnustati ja määrati hariduspreemia Viljandi Spordikooli käsipallitreenerile Marko Koksile.

• Tunnustati ja määrati hariduspreemia Paistu Kooli õpilasele Triinu Oravale, kes saavutas Mulgimaa piirkonna matemaatikavõistlustel Mulgi Pähkel 9. klasside arvestuses III koha.

• Tunnustati ja määrati hariduspreemia Paistu Kooli matemaatikaõpetajale Kalev Põldsaarele.

• Tunnustati ja määrati hariduspreemia Viljandi Gümnaasiumi õpilasele Joonas Toomele, kes saavutas Viljandi Spordikooli võistkonna liikmena 61. rahvusvahelisel kaheksapaatide regatil akadeemilises sõudmises meeste klassis III koha.

• Tunnustati ja määrati hariduspreemia Viljandi Kesklinna Kooli õpilasele Leo Muistele, kes saavutas Viljandi Spordikooli võistkonna liikmena 61. rahvusvahelisel kaheksapaatide regatil akadeemilises sõudmises meeste klassis III koha.

• Tunnustati ja määrati hariduspreemia Viljandi Jakobsoni Kooli õpilasele Rainer Orasele, kes saavutas Viljandi Spordikooli võistkonna liikmena 61. rahvusvahelisel kaheksapaatide regatil akadeemilises sõudmises meeste klassis III koha.

• Tunnustati ja määrati hariduspreemia Viljandi Gümnaasiumi õpilasele Annabrita Kaldale, kes saavutas Viljandi Spordikooli võistkonna liikmena 61. rahvusvahelisel kaheksapaatide regatil akadeemilises sõudmises naiste klassis III koha.

• Tunnustati ja määrati hariduspreemia

Viljandi Gümnaasiumi õpilasele Hanna Kristin Kivistikule, kes saavutas Viljandi Spordikooli võistkonna liikmena 61. rahvusvahelisel kaheksapaatide regatil akadeemilises sõudmises naiste klassis III koha.

• Tunnustati ja määrati hariduspreemia Viljandi Gümnaasiumi õpilasele Laura Stina Kivistikule, kes saavutas Viljandi Spordikooli võistkonna liikmena 61. rahvusvahelisel kaheksapaatide regatil akadeemilises sõudmises naiste klassis III koha.

• Tunnustati ja määrati hariduspreemia Viljandi Spordikooli vanemtreenerile Ruth Vaarile.

• Tunnustati Viljandi valla tänukirjaga ja maksti rahalist preemiat Eve Külasalule väljapaistvate sportlike saavutuste eest, kes saavutas Eesti Meistrivõistlustel aerutamises ühesüsta maratonis I kohta.

• Otsustati maksta Viljandi valla eelarvest mittetulunduslikuks tegevuseks tegevustoetust:

Eesti Koolispordi Liidule 140.00 eurot Andreas Hantsoni ja Merili Käsperi osalemise toetamiseks 26.-28.06.2017 Lowicz, Poolas toimunud kergejõustikuvõistlustel;

Viljandi Vastupidavusalade Klubile Staier 56.00 eurot sportlase Annabel Raudsepp osalemiseks võistlusel Saaremaa kolme päeva jooksul 20.-22.oktoober 2017;

Viljandi Vastupidavusalade Klubile Staier 198.00 eurot sportlaste Aaron Kais, Anette Hantson ja Andreas Hantson osalemiseks võistlusel Saaremaa kolme päeva jooksul 20.-22.oktoober 2017;

Mari Karilaidile 200.00 eurot kõvakaanelise luulekogu "Meeleparanduse põik" väljaandmise toetamiseks; Viljandi luuleklubile Valguseoks 60.00 eurot Luuleklubi XVIII luulekogumiku väljaandmise toetamiseks; mittetulundusühingule Vardja Külaselts 250.00 eurot talvepeo ja külaseltsi sünnipäeva korraldamiseks, mis toimub 26.01.2018 Viiratsi Rahvamajas.

Hea pensionisaaja!

Alates 1. jaanuarist 2018 on maksuvaba tulu määr ühes kuus 500 eurot ja aastas 6000 eurot. Maksusüsteem ühtlustub, ära kaob täiendav maksuvaba tulu pensionidele ja kõigile kehtib üks maksuvabastus.

Kui Teie pension on alla 1200 euro kuus, siis rakendab sotsiaalkindlustusamet Teie pensionile tulumaksuvabastuse automaatselt.

Eraldi avaldust Te selleks esitama ei pea.

Kui Te mingil põhjusel ei soovi, et Teie pensionile tulumaksuvabastust rakendame, siis palun andke sellest sotsiaalkindlustusametile teada hiljemalt käesoleva aasta 20. detsembriks. Saate seda teha kui helistate telefonil 661 0551 kirjutate tulumaks@sotsiaalkindlustusamet.ee. Alates 1. detsembrist saab sellest märku anda ka portaalis www.eesti.ee.

Sotsiaalkindlustusamet
www.sotsiaalkindlustusamet.ee
facebook.com/sotsiaalkindlustusamet

Vallavolikogu istungitel novembris

• Valiti volikogu esimeheks Kaupo Kase ja aseesimeheks Hellar Mutle.

• Määrati Viljandi Vallavolikogu esimehele hüvituseks tema ülesannete täitmise eest volikogu esimehena 1000.00 eurot kuus ja Viljandi Vallavolikogu aseesimehele hüvituseks tema ülesannete täitmise eest volikogu aseesimehena 500.00 eurot kuus.

• Valiti Viljandi vallavanemaks Alar Karu ja määrati vallavanema töötasuks 3300,00 eurot kalendrikuus.

• Nimetati vallavolikogu volituste tähtjaks Viljandi valla esindajateks Viljandimaa Omavalitsuste Liidu vanemate kogus: Viljandi Vallavolikogu esindajana vallavolikogu esimees Kaupo Kase, tema asendusliikmeks vallavolikogu aseesimees Hellar Mutle ja Viljandi Vallavalitsuse esindajana vallavanem Alar Karu, tema asendusliikmeks Ene Saar.

• Otsustati maksta Kolga-Jaani Vallavolikogu esimehele Aivar Piirile, Tarvastu Vallavolikogu esimehele Aivar Kustavusele ja Viljandi Vallavolikogu esimehele Hellar Mutlele seoses nende volituste tähtjalise lõppemisega ühekordset hüvitist kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevale eelnenud kahe aasta vastava ametikoha kuu keskmise hüvituse 12-kordes ulatuses.

• Moodustati Viljandi Vallavolikogu II koosseisu volituste ajaks alatised komisjonid ja määrati nende liikmete arv: revisjonikomisjon 5 liiget, eelarve- ja majanduskomisjon 9 liiget; sotsiaalkomisjon 9 liiget; haridus- ja noorsootöökomisjon 9 liiget, kultuuri- ja spordikomisjon 9 liiget, kodanikuühenduste ja külaarengu komisjon 9 liiget.

• Valiti Viljandi Vallavolikogu revisjonikomisjoni esimeheks Loit Kivistik ja aseesimeheks Aivar Kustavus ning liikmeteks Medi Meikar, Hellar Mutle, Aivar Piir.

• Valiti Viljandi Vallavolikogu alalise eelarve- ja majanduskomisjoni esimeheks Kalevi Kaur ja aseesimeheks Loit Kivistik.

• Valiti Viljandi Vallavolikogu alaliste sotsiaalkomisjoni esimeheks Mare Pariis ja aseesimeheks Ülle Gurjev.

• Valiti Viljandi Vallavolikogu alalise kultuuri- ja spordikomisjoni esimeheks Tarmo Arak ja aseesimeheks Juhan Änilane.

• Otsustati vabastada Kolga-Jaani vallavanem Rivo Aren ja Viljandi vallavanem Ene Saar ametist 29. novembril 2017 seoses nende volituste lõppemisega ja maksta neile seoses volituste tähtjalise lõppemisega ühekordset hüvitist kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevale eelnenud kahe aasta vastava ametikoha kuu keskmise töötasu 12-kordes ulatuses.

• Kinnitati Viljandi Vallavalitsuse liikmete arvuks 7 ja struktuuriliseks koosseisu: vallavanem, 2 abivallavanemat ja 4 vallavalitsuse liiget.

• Nimetati Viljandi Vallavalitsuse liikmetena abivallavanemad Ene Saar ja Rein Anton.

• Kinnitati Viljandi Vallavalitsuse liikmeteks Ain Sibul, Rivo Aren, Mati Valli, Ülo Tuvi.

• Määrati ametisse nimetatud Viljandi Vallavalitsuse abivallavanemate töötasuks 2500,00 eurot kalendrikuus.

• Kehtestati alates 01.01.2018 Viljandi Vallavalitsuse ametiasutuse teenistuskohade koosseis ja struktuur.

• Otsustati maksta seoses haldusterritoriaalse korralduse muutumisest tuleneva ameti- või töökoha koondamisega Kolga-Jaani Vallavalitsuse, Tarvastu Vallavalitsuse ja Viljandi Vallavalitsuse ametiasutuste ametnike ja töötajate ametist vabastamisel hüvitist pikaajalise ja eeskujuliku teenistus- või tööülesannete täitmise eest

järgmiselt: kolme kuu ametipalga ulatuses, kui isik on töötanud ametiasutuses ametniku või töötajana kaks kuni kaheksa aastat;

kuue kuu ametipalga ulatuses, kui isik on töötanud ametiasutuses ametniku või töötajana rohkem kui kaheksa aastat.

• Võeti vastu Viljandi Vallavolikogu liikmetele ja komisjoni esimeestele tasu maksmise kord.

Vallavolikogu liikmetele, v.a volikogu esimees, aseesimees ja alaliste komisjonide esimehed, makstakse tasu volikogu istungi tööst osavõtu eest 60,00 eurot kalendrikuus. Vallavolikogu alalise komisjoni töö juhtimise ja koosoleku läbiviimise eest makstakse komisjoni esimehele tasu 150,00 eurot kalendrikuus. Vallavolikogu alalise komisjoni liikmetele makstakse komisjoni tööst osavõtu eest tasu 30,00 eurot kalendrikuus.

• Kehtestati Tarvastu Lasteaia lasteaiaõpetajate töötasu alammäär.

• Muudeti Kolga-Jaani Vallavolikogu 27.02.2017 määrust nr 2 "Kolga-Jaani valla koolieelsete lasteasutuste õpetajate ja õpetaja-abide töö tasustamised alused".

• Võeti vastu Viljandi valla põhimäärus.

• Määrati Sultsi külas asuva Soorebase kinnistu jagamisel moodustatud maatükkidele sihtotstarbed.

• Määrati Holstre külas asuva Sepa kinnistu jagamisel moodustatud maatükkidele sihtotstarbed.

• Otsustati pikendada MTÜ Vaibla Puhkeala maarendilepingut tähtjajaga kuni 31.12.2028.

• Koosõlastati Oiu sadama akvatööriumi piiripunktid.

• Otsustati võõrandada Viljandi valla kuuluv hoonestusõigusega koormatud kinnistu nr 3501839 hoonestajale.

Viljandi valla haridusvõrk

10. novembril 2017 on liitunud Viljandi vallas üheksateist haridusasutust, mille pidajaks on Viljandi vald:

1. Heimtali Põhikool
2. Holstre Kool (lasteaed-põhikool)
3. Kalmetu Põhikool
4. Kolga-Jaani Lasteaed "Nakstrallid"
5. Kolga-Jaani Põhikool
6. Leie Lasteaed "Sipelgapesa"
7. Leie Põhikool
8. Paistu Kool (lasteaed-põhikool)
9. Pääri Spordihoone (huvikool)
10. Ramsi Lasteaed "Taruke"

11. Saarepeedi Kool (lasteaed-põhikool)

12. Tarvastu Gümnaasium (põhikool ja gümnaasium)

13. Tarvastu Lasteaed (õppekohad Mustlas, Soel ja Kärsnas)

14. Tarvastu Muusika- ja Kunstikool (huvikool)

15. Uusna Lasteaed "Tõruke" (õppekohad Kalmetul ja Uusnas)

16. Vana-Võidu Lasteaed

17. Viiratsi Kool (6-klassiline kool)

18. Viirasti Lasteaed "Rüblük"

19. Viljandi valla lasteaed "Päikesekiir" (õppekohad Päril, Puiatus ja Pärstis)

Lisaks asuvad Viljandi valla territooriumil veel:

• Jaagu Lasteaed-Põhikool, mis on eraõppeasutus sügava ja raske puudega lastele;

• Ämmuste Kool on riigile kuuluv põhikool hariduslike erivajadustega õpilastele;

• Viljandi Kutseõppekeskus – riigi ametikool, kus saavad omandada kutset igas eas õppurid nii põhi- kui ka keskhariduse baasil.

Marju Must,
haridusspetsialist

Uus suur Viljandi vald

Ühinenud Viljandi vallas on nüüd kokku 126 küla ja 4 alevikku, mis asuvad 1371,64 ruutkilomeetril. Alevikud on suuruse järgi Viiratsi (1188), Mustla (821), Ramsi (556), Kolga-Jaani (393).

Seisuga 01.12.2017 on Viljandi valla elanike arv 13 956. Novembris sündis 12, suri 11, saabus 62 ja lahkus 34 inimest.

Viljandi Vallavalitsus on seitsmeliikmeline, koosseisus: Alar Karu, Ene Saar, Rein Anton, Rivo Aren, Ülo Tuvi, Ain Sibul, Mati Valli.

Vallavolikogu esimees on Kaupo Kase, aseesimees Hellar Mutle.

Vallavolikogu liikmeid on 27 ja nende nimed ning erakondlik kuuluvus on toodud tabelis:

	Eesnimi	Perenimi	Valimisnimekiri
1.	Allas	Mait	Eesti Reformierakond
2.	Arak	Tarmo	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
3.	Aruoja	Airi	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
4.	Barkalaja	Anzori	Sotsiaaldemokraatlik Erakond
5.	Gurjev	Ülle	Eesti Reformierakond
6.	Haava	Valmar	Eesti Konservatiivne Rahvaerakond
7.	Jürgenson	Andrus	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
8.	Kaasik	Jaanus	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
9.	Kase	Kaupo	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
10.	Kaur	Kalevi	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
11.	Kirt	Ly	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
12.	Kivistik	Loit	Eesti Reformierakond
13.	Kivistik	Marika	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
14.	Kustavus	Aivar	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
15.	Kvaratshelija	Zurab	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
16.	Mandri	Joel	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
17.	Meikar	Medi	Eesti Konservatiivne Rahvaerakond
18.	Mutle	Hellar	Valimisliit Vabad Vallakodanikud
19.	Märtin	Rait	Eesti Reformierakond
20.	Pariis	Mare	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
21.	Peek	Peeter	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
22.	Piir	Aivar	Sotsiaaldemokraatlik Erakond
23.	Ruus	Heino	Erakond Isamaa ja Res Publica Liit
24.	Saar	Ülar	Sotsiaaldemokraatlik Erakond
25.	Siirus	Mait	Valimisliit Vabad Vallakodanikud
26.	Viidebaum	Väino	Valimisliit Vabad Vallakodanikud
27.	Änilane	Juhan	Sotsiaaldemokraatlik Erakond

Head vallakodanikud, on meeldiv näha, et esitate aktiivselt ettepanekuid, küsimusi ja pöördumisi volikogu liikmetele! Palume siiski kindlat vastust ootavad kirjad saata Viljandi valla üldaadressile viljandivald@viljandivald.ee. Sellele aadressile tulnud kirjad registreeritakse

dokumendiregistris ning suunatakse täitmiseks isikutele, kelle haldusallas küsimus kuulub. Nii saab olla kindel, et kirjale tuleb ka korrektne vastus vajaliku teabega.

Viljandi Vallavalitsus

Otsime Viljandi valla lehele uut nime!

Hea valla lehe lugeja, alates jaanuarikuust jõuab Viljandi valla leht nii endise Tarvatu kui ka Kolga-Jaani inimesteni. Nagu ikka, on valla leht eelkõige häälekandja selleks, et kajastada valla korraldatud sündmusi, anda infot vallavalitsuse ja -volikogu tegeviste kohta, tutvustada allasutuste tööd, teavitada vallas toimuvatest sündmustest. Hea meelega näeme, et valla aktiivsed ettevõtjad, külaseltsid ja MTÜd oma tegevistest kirjutaksid või toimuvatest sündmustest lehele teada annaksid.

Seoses ühinemisega on vast paras aeg ka Viljandi valla ajalehe nime üle mõtiskleda. Kas on Teil, head lugejad, pakkuda mõni hea nimi suure Viljandi valla lehele?

Omapoolsed nimepakkumised Viljandi valla ajalehele saata palun aadressile ajaleht@viljandivald.ee detsembrikuu lõpuks.

Kaunist pühaaega ja uue kootumiseni uuel aastal!

Valla lehe toimetis

Maa-amet on välja kuulutanud riigile kuuluvate kinnisasjade põllumajanduslikuks kasutamiseks andmise avalikul kirjalikul enampakkumisel. **Pakkumiste esitamise tähtaeg on 16.01.2018 kella 10.30.-ks, pakkumised esitada aadressil Akadeemia 4, Tartu.**

Täpsemat informatsiooni saab Maa-ameti kodulehelt www.maaamet.ee – riigimaa müük ja rent.

Viljandi vallas antakse põllumajanduslikuks kasutamiseks katastriüksus (rendileping lõpeb 01.10.2023):

1. Matapera küla, Raudsiku, katastriüksus 89801:001:0472, pindala 8,41 ha, kasutusala 7,23 ha (rohumaa), sihtotstarve maa-tulundusmaa. Alghind 47 € aastas, tagatisraha 12 €.

Lumekoristus erateedel

Lugupeetud Viljandi valla elanikud! Viljandi vallavalitsus tuletab meelde, et Viljandi valla elanikud, kes soovivad talvel lumelükkamist, peavad tegema oma sissesõidud korda nii, et traktor mahuks lund lükkama ja et oksad ei lõhuks traktorite peegleid. Oksad ja võsa eemaldada vähemalt kahe meetri kauguselt

tee äärest ja nelja meetri kõrguselt. Sissesõiduteede otsad märgistada helkuriga varustatud postidega. Ära tuleb märkida ka ohud traktoristidele, mis võivad lumelükkamisel traktorile kahju teha või kohad, mida soovite kaitsta masinate eest. Märgistamata kaitsemist vajavad kohad ei kuulu hiljem hüvitamisele. Juhul kui

inimesed ei soovi, et nende kinnistu(te) tee lumest puhtaks lükatakse või kellel on eriolukord ja vaja kindlasti teatud kellal liikuma pääseda, palume anda teada Viljandi valla teede peaspetsialistile, püüame Teie soovidega arvestada!

Info Tanel Raud, tel 522 3550, e-mail tanel.raud@viljandivald.ee.

Lumelükkajate kontaktid piirkondade kaupa on toodud allpool olevas tabelis.

Piirkond	Piirkond küladena	Teostaja	Kontaktisik	Telefon
1	Mustivere, Jämejala, Aindu, Pärsti, Savikoti, Vanamõisa, Kookla	Pihlama Agro OÜ	Sander Kannel	5656 1883
2	Mustivere, Pinska, Päre, Matapera, Alustre	Pihlama Agro OÜ	Sander Kannel	5656 1883
3	Rihkama, Tõrreküla, Marna, Laanekuru, Raudna, Heimtali, Vardi, Kiisa, Turva	Heimtali Hobusekasvandus	Feliks Kõiv	516 7445
4	Kiini, Leemeti, Väike-Kõpu, Tohvri, Kingu, Puiatu, Rihkama, Alustre	Heimtali Hobusekasvandus	Feliks Kõiv	516 7445
5	Rahetsema, Ramsi alevik, Sinialliku	Pihlama Agro OÜ	Sander Kannel	5656 1883
6	Karula, Peetrimõisa, Taari, Kokaviidika, Saarepeedi, Moori, Välgita, Võistre, Auksi, Tõnissaare	Taari Talu FIE	Margus Juurik	529 5491
7	Tobraselja, Võistre, Auksi, Aindu, Karula, Peetrimõisa	Taari Talu FIE	Margus Juurik	529 5491
8	Valma, Rebaste, Jõeküla, Loime	Paugo Põld OÜ	Andrus Jõemaa	506 7695
9	Vardja, Mäeltküla, Kibeküla, Verilaske	OÜ Argenta	Andres Kahu	527 4937
10	Vanavälja, Tänassilma, Surva, Mähma Tusti, Kuudeküla	Kange Karu OÜ	Avo Grünberg	5567 9508
11	Ruudiküla, Vasara, Saareküla, Uusna, Tõnuküla	Kange Karu OÜ	Avo Grünberg	5567 9508
12	Mustapali, Rebase, Pirmastu, Luiga	Nõmme Sova talu	Veiko Nõmm	521 2194
13	Intsu, Hendrikumõisa, Paistu, Loodi, Aidu, Sultsi, Kassi, Tõmbi, Pulleritsu, Holstre, Viisuküla, Lolu	OÜ Argenta	Andres Kahu	527 4937
14	Saarepeedi asula	Tinni Agro OÜ	Martin Juurik	5394 5649
15	Viiratsi, Vana-Võidu, Verilaske	Valla traktorid	Tanel Raud	522 3550

Jõulupakid koolieelses eas lastele

Sel aastal tellis Viljandi Vallavalitsus jõuludeks kommivabrikust "Kalev" 600 kommipakki.

Need on mõeldud kõigile koolieelses eas (va 2017. aastal sündinud) lastele, kes Eesti Rahvastikuregistri andmetel elasid enne liitumist Viljandi vallas. Kuna laste nimekirja on pikk ja võib juhtuda, et registris oleva lapse tegelik elukoht on mujal või mingil muul põhjusel ei ole kommipakk veel lapseni jõudnud, siis mõned selgitused:

- Kui laps käib valla lasteaias, siis on kommipakk lapsel ilmselt käes. Sealt said pakid kätte ka sama pere teised väikesed õed-vennad.

- Paistu rahvamajas, Viiratsi rahvamajas ja Tänassilma rahvamajas toimunud laste jõulupidudel jagati pakke sealse piirkonna kodustele ja mujal lasteaias käivatele lastele.

NB! Kui teie lapsuke ei ole veel kommipakki saanud, siis palun võtke 2017. aasta lõpuni ühendust haridusspetsialisti Marju Mustaga (tel 435 0124; marju.must@viljandivald.ee) või astuge läbi vallamajast (Kauba tn 9, kabinet 104).

Magusaid jõule!

Tulumaksumuudatustest 2018. aastal

Sissetulekud hakkavad mõjutama maksuvaba tulu suurust

2018. aastal muutuvad oluliselt maksuvaba tulu arvestamise põhimõtted. Seni kehtis kõigile füüsilistele isikutele aastast üks kindel maksuvaba tulu määr (2017. a oli see 2160 eurot, ehk 180 eurot kuus), lisaks täiendav maksuvaba tulu pensionidele ja tööõnnetushüvitistele. 2018. aastast hakkab üldine maksuvaba tulu määr olema 6000 eurot aastas ehk 500 eurot kuus, täiendavat maksuvaba tulu pensionitele ja tööõnnetushüvitistele enam ei ole.

Tulude suurus ja maksuvaba tulu 2018.aastal

2018. aastast hakkab maksuvaba tulu summa sõltuma isiku aastatulu suuruselt ning võib olla väga erinev.

Inimestele, kelle tulu on alla 14 400 euro aastas (alla 1200 euro kuus), on ette nähtud maksimaalne maksuvaba tulu 6000 eurot aastas (500 eurot kuus).

Kõigile inimestele, kelle tulud jäävad vahemikku 14 400–25 200 eurot aastas (1200–2100 eurot kuus), leitakse personaalne maksuvaba tulu valemi alusel. Aastase maksuvaba tulu valem: $6000 - 6000/10\,800 \times (\text{aastatulu summa} - 14\,400)$.

Nii näiteks arvutatakse aastatuluga 15 600 eurot maksuvaba tulu 5333 eurot järgmiselt:

1. $15\,600 - 14\,400 = 1200$
2. $6000 \div 10\,800 = 0,55556$
3. $0,55556 \times 1200 = 666,67$
4. $6000 - 666,67 = 5333,33$ eurot

Inimestele, kelle tulu on üle 25 200 euro aastas (üle 2100 euro kuus), ei ole maksuvaba tulu ette nähtud.

Aastatulu

Maksuvaba tulu summa arvutamisel võetakse aluseks **kõik** aasta jooksul saadud **tulumaksuga maksustatavad tulud**. Aastatuluna arvestatakse palk, preemia, puhkusetasu (sh täiendavad lisapuhkused), juhatusel liikme tasu, võlaõiguslike lepingute alusel saadud tasud, vanemahüvitis, haigushüvitis, pension (vanaduspension, töövõimetuspension, eripensionid, toitjakaotuspension), maksustatav toetus (nt PRIA poolt makstav pindalatoetus), ettevõtlustulu, välismaalt saadud tulu, kasu vara võõrandamisest (metsamaterjali ja kasvava metsa raieõiguse müük, kinnisasjade müük, väärtpaberite müük), rendi- ja üüritulu, intress, maksustatav stipendium, samuti dividendid ja muud osakapitali väljamaksed, millelt maksab tulumaksu ära äriühing.

Aastatuluna **ei võeta** arvesse **maksu- basid tulused** nt eluaseme müük, omandireformi käigus tagastatud vara müük,

kasutatud asjade müük (sh auto), maksuvaba stipendium, maksuvabad toetused (lastetoetus, toimetulekutoetus, puuetega inimeste toetus, töövõimetoetus), elatis, lähetuse päevaraha jms.

Uus maksuarvestuse süsteem eeldab, et iga inimene ise peaks senisest rohkem juba aasta kestel pöörama tähelepanu sellele, milliseks kujuneb tema aastane tulu ja kuidas see mõjutab tema poolt makstavat tulumaksu.

Et tulusid deklareerima asudes oleks vähem üllatusi, peaksid inimesed juba 2017. aasta lõpus mõtlema läbi oma järgmise aasta igakuised tulud ning võimalikud muud tulud (metsa müük, väärtpaberid, dividendid, PRIA toetus, üüritulud jmt) ning tegema eeldatava aastatulu põhjal otsuse igakuise maksuvaba tulu kohta.

Maksuvaba tulu avaldus

Aasta kestel rakendatakse maksuvaba tulu kuupõhiselt tulumaksu kinnipidaja (väljamakse tegija) poolt. Maksuvaba tulu summa arvutatakse vastavalt brutotöötasu (arvestatud töötasu, millelt peetakse kinni tulumaks, töötuskindlustus- ja kogumispensionid makse) või muu väljamakse brutosumma suurussele.

Väljamakse tegijal on õigus rakendada maksuvaba tulu ainult siis, kui inimene on esitanud vastava avalduse. Maksuvaba tulu saab rakendada **ainult üks** tulumaksu kinnipidaja, taoline põhimõte kehtib ka praegu. Inimestel, kes töötavad mitmes töökohas või kes töötavad ja saavad pensioni, tuleb teha valik, kellele maksuvaba tulu avaldus esitada.

Soovitav on esitada üks avaldus terveks aastaks. Vajadusel saab aasta jooksul avalduse tagasi võtta või muuta avaldusel olevat maksuvaba tulu summat. Maksuvaba tulu summat võib muuta üks kord kuus, kuid igakuiselt avalduste esitamine ei ole mõttekas.

Kui aastatulu on kuni 14 400 eurot (kuus kuni 1200 eurot) või aastatulu on suurem, aga on ainult üks väljamaksete tegija ja muid tuluseid ei ole ette näha võib esitada avalduse kuhu on märgitud "arvestada maksuvaba tulu".

Sellise avalduse korral arvestab väljamakse tegija maksuvaba tulu seadusejärgses määras. Maksimaalne maksuvaba tulu kuus 500 eurot ning seda saab arvesse võtta kuni 1200 eurose tulu puhul. Nendele, kelle tulu on üle 2100 euro kuus, ei ole maksuvaba tulu üldse ette nähtud. Kui sissetulekud on kuus 1200 – 2100 eurot, siis arvutatakse maksuvaba tulu valemi järgi: $500 - 500 \div 900 \times (\text{väljamakse} - 1200)$. Mida suurem on tulu, seda väiksemat maksuvaba tulu saab rakendada, näiteks 1300 eurose töötasu puhul

on maksuvaba 444,44 eurot kuus, 1500 eurose töötasu puhul 333,33 eurot jne.

Seni esitatud avaldused maksuvaba tulu rakendamiseks jäävad kehtima ning väljamaksete tegijad (tööandjad, Sotsiaalkindlustusamet), kellele need avaldused on esitatud, arvestavad tulumaksu kinnipidamisel seadusejärgse maksimaalse maksuvaba tuluga. Silmas tuleb pidada aga seda, et tulumaksu kinnipidaja saab arvestada üksnes tema enda poolt tehtavate väljamaksetega, inimese teisi sissetulekuid ta ei tea ja nii võib tekkida olukord, kus järgmisel aastal tuleb inimesel tulumaksu juurde maksta.

Kui sissetulekuid on erinevatest allikatest ning tulu jääb vahemikku 14 400 kuni 25 200 eurot aastas (1200 kuni 2100 eurot kuus), siis peaks esitama avalduse, kus on näidatud konkreetne maksuvaba tulu summa.

Näiteks saab inimene brutotöötasu 800 eurot kuus ning pensioni 500 eurot kuus, tulud kuus on kokku 1300 eurot. Olenemata sellest, kummale väljamakse tegijale ta on varasemalt maksuvaba tulu avalduse esitanud, peaks ta tegema uue avalduse, milles näidata maksuvaba tulu summaks maksimaalselt 444 eurot. Kui juba esitatud avaldust mitte muuta, siis saab väljamakse tegija rakendada 500 eurost maksuvaba tulu. Töötaja aastatulu kokku on aga suurem kui 14 400 eurot, seega temale ettenähtud maksuvaba tulu ei ole mitte 6000 eurot vaid 5333,33 aastas ja tuludeklaratsiooni alusel tuleks järgmisel aastal tulumaksu juurde maksta. Kui ta teab, et saab aasta jooksul veel lisaks maksustatavaid tuluseid (nt üüritulu või PRIA-st ühtse pindalatoetust), siis tuleks ka see tulu maksuvaba tulu rakendamise avalduses arvesse võtta.

Aasta lõpliku maksuvaba tulu kujunemist hakkavad mõjutama ka dividendid. Näiteks töötasu ja/või juhatusel liikme tasu aastas kokku 12 000 eurot, dividendid 5000 eurot. Aasta tuluga 17 000 eurot on ettenähtud maksuvaba tulu 4555 eurot. Kui aasta jooksul arvestati maksuvaba 500 kuus, siis tuludeklaratsioonis tuleb töötasu pealt tulumaksu juurde maksta.

Kui kuusissetulekud lähenevad 2100 eurole või ületavad seda, peaks esitama avalduse, et maksuvaba tulu üldse ei rakendataks.

Sellise avalduse esitamine tuleb kasuks ka neile, kelle aastatulu on keeruline prognoosida või kellel on plaanis teha vara võõrandamise tehinguid ning aastatulu võib tulla suurem kui 25 200 eurot.

Näiteks inimene, kes saab 2018. aastal brutotöötasu 800 eurot kuus, müüb vara (kinnistu või metsamaterjal) ja saab kasu summas 20 000, on tema aastatulu kokku 29 600 eurot ning maksuvaba tulu 0 eurot. Kui sellise tehingu toimumine on

juba ette teada, siis on soovitatav esitada avaldus üldse mitte maksuvaba tulu rakendada. Kui tulu saamine ei olnud ette teada, siis võiks aasta kestel maksuvaba tulu arvestamise avalduse tagasi võtta, et hiljem tuludeklaratsiooni alusel makstav summa oleks väiksem.

Inimese lõplik maksuvaba tulu suurus selgub järgmisel aastal tuludeklaratsiooni esitamisel. Igakuine maksuarvestus ei anna enam kõigil juhtudel sama tulemust, mis aastapõhine maksuarvestus.

Kui maksuvaba tulu on rakendatud igakuiselt suuremas summas, kui tulud kokku võimaldavad, siis tuleb tuludeklaratsiooni alusel tulumaksu juurde maksta.

Kui tulumaksu kinnipidamisel ei ole maksuvaba tulu arvesse võetud või ei ole seda kogu aasta ulatuses ära kasutatud, siis saab inimene tuludeklaratsiooni alusel enammakstud tulumaksu tagasi.

Maksu-ja Tolliamet loob E-maksuametisse uue lahenduse "Minu sissetulekud", et inimesed saaksid olla kursis oma maksuvaba tulu kasutamisega ja võimaliku täiendava maksukohustusega, mis tuludeklaratsiooni alusel tekib. Praegu on võimalik väljamakseid ja maksuvaba tulu kasutamist näha e-maksuameti/e-tolli rubriigist "Töötamine ja väljamaksed", > "TSD koondandmed" > "Väljamaksete andmete vaatamine".

Teavet muudatustest ning muud maksualast infot leiab Maksu-ja Tolliameti kodulehelt <https://www.emta.ee/et/eraklient>

Katrin Simul

Teenindusosakonna Põlva büroojuht

Naabri tuleohutu kodu annab sulle kindluse

Igal aastal juhtub hulk tulekahjusid, kus ühe majaaniku tuleohutuse eiramine ja hoolimatus seab ohtu naabrite elud. Kui tulekahju avastatakse liiga hilja ja see levib ühest korterist välja, siis hävib kõigi vara. Seega, kui ühes korteris pole suitsuandurit, siis on see ohuks kõigile majaanikele. Novembris alanud päästeameti tuleohutuskampaaniaga kutsume korteriühistute esimehi, juhatuseliikmeid ja teisi aktiivseid majaanikke veendumata töökorras suitsuandurite olemasolus kõigis majakorterites. Kõigi turvalisuse huvides on kasulik aidata nõrgemaid ühistuliikmeid suitsuanduri soetamisel, paigaldamisel või selle patarei vahetamisel.

Suitsuandur on lihtsaim viis kasvatada oma korteris ja majas tuleohutust. Andureid on saada erineva suuruse ja väljanägemisega ning kindlasti leiab igasse kodusse selle interjööoriga hästi sobiva. Eesmärk on seadmetel aga kõigil üks, anda varakult häiret tulekahjust, et elanikel oleks võimalik oma elu päästa ning põlengule saaks kiiresti piiri peale. Korteri tuleohutu esimesena märkav andur paigaldada kruvidega magamistoa või ruumi ühendava koridori lakke. Ohutuse tagamiseks tuleks andurid paigaldada kindlasti ka maja ühiskasutatavatesse koridoridesse.

Sellel aastal on Tartus ühe ja Võrumaal kolm inimest tapnud vara suletud siibriga või katkisest kütteseadmest tuppa imbutunud ülimürgine ning samas nähtamatu ja lõhnatu vingugaas. Vingu tuppa sattumise ärahoidmiseks ei tohi kütmise järel kütteseadme siibrit liiga vara sulgeda. Pärast kütmist on kasulik ruume igaks juhuks tuulutada. Tapvast vingugaasist hoiatab üksnes vinguaandur, mille paigaldamist lisaks suitsuandurile peaksid kütteseadmetega maja elanikud tõsiselt kaaluma. Vingumürgistuse tunneb ära peavalu, õhupuudustunde, teadvuse ja südame töö häirete järgi.

Kui tulekahju avastatakse, siis järgmiseks peavad inimesed häda korral saama võimalikult kiiresti ja ohutult majast väljuda. Väljapääsuteed tuleb selleks hoida vabad. Sinna ei tohi kuhjata mööblit, ehitusmaterjale, jalgrataid, lapsevankreid ega muid takistusi. Maja sisestel vabadel liikumisteedel ning trepikodades saavad omakorda päästemeeskonnad kiiresti tegeleda.

Ühe või mitme küttekoldega korterimajas tuleb hea seista iga-aastase õigeaegse korstnapühkimise eest. Tuleohutuse seaduse järgi tuleb selleks kortermajja tingimata tellida väljaõppinud kutseline korstnapühkija. Hoidke mees, et ainult korstnalõõride puhastamine on poolik lahendus, mis maja kütteseadmete tuleohutust täielikult ei taga. Täieliku ohutuse tagamiseks peavad lõõrid puhtaks saama

ka kõigis korstnaga ühenduses olevates kütteseadmetes, mis asuvad eri korterites. Kortermaja küttesüsteemi hooldamiseks on seepärast parim ja tihti rahaliselt soodsam tellida korstnapühkija ühiselt. Nii saab kogu küttesüsteem tervenisti puhtaks. Tööd teinud korstnapühkijalt saavad majaanikud kasuliku tagasisidet maja kütteseadmete seisukorra kohta. Seejärel võite kindlad olla, et majas ei leidu tahmaseid, pigitud või katkiseid küttekoldeid ega korstnaid. Tehtud töö kohta väljastab korstnapühkija tõendi.

Päästeameti kampaania kutsub kortermajade elanikke veendumata, kas kõikidesse korteritesse on paigaldatud töökorras suitsuandurid, kas evakuaatsiooni väljapääsud ja koridorid on takistustest vabad ning kütteseadmed hooldatud ja puhastatud. Täpsemat infot kampaania ja kodutuleohutuse saab aadressilt www.kodutuleohutuks.ee. Kõigi end seal registreerinud ja selleks soovi avaldanud ühistute vahel loositakse välja üks unikaalne seinamaaling. Lõuna päästkeskus pakub korteriühistute tuleohutuse kampaanias või Eesti Korteriühistute Liidu poolt tehtud küsitluses osalenud ühistute esindajatele jõulude eel võimalust osaleda tasuta tuleohutusosalasel koolitusel.

Statistikast

Lõuna-Eesti kuues maakonnas oli 2017. aasta 10 kuuga 51 kortermaja tulekahju. Kolmes tulekahjus hukkusid inimesed ning korterite põlengutes sai viga kokku 7 inimest. Suitsuandureid ühegi hukkunud inimese korteris ei olnud.

20. jaanuaril hukkus Valgemaal Palu-pera vallas Hellenurme külas kuue korteriga maja ühest korterist alguse saanud tulekahjus mees. Tulekahju avastasid elanikud alles siis, kui leegid juba katuse alt välja ulatusid. Põlengu tagajärjel sai kogu maja ränki kuuma ja veekahjustusi ning mitmed inimesed jäid ajutiselt elusemeta. Suitsuandurit esimesena süttinud korteris ei olnud.

5. mai õhtul hukkus Valgemaal Helme vallas Kalme külas korteripõlengus 67-aastane mees. Tulekahju avastati tänu akendest ja ukse vahelt väljunud suitsule. Kõrval asuvate korterite elanikud pääsesid tänu päästjate tervelt. Põlenud korterist puudus suitsuandur.

7. novembri hommikul põles Tartus Pepleri tänaval kolmekorruselise maja ülemise korruse korteri tuba ja koridor. Tulekahju avastajaks oli naaber. Ruumidest välja toodud eakas naine suri hiljem haiglas. Põlenud korterist puudus suitsuandur.

Riivo Mõlter

Lõuna päästkeskuse ennetusbüroo nõunik

Üksi või seltsis

(järg novembrikuus ilmunud artiklile)

U skumatu, kuidas aeg lendab. Alles oli november ja juba oleme hardas jõuluootuses. Kuu, mil viimane lehenumber ilmus on olnud sisutihe ja töid-tegemisi täis. Suured muutused on toimunud ka minu südameasjaks olnud Viljandimaa Maanaiste Ühenduses (VMNÜ), oleme suurte sammudega edasi arenenud.

Eelmises lehenumbris tutvustasime Seltsilise liikumist, mis on tohutu kiirusega käima läinud. Seltsilise liikumine toetab vabatahtlike pensionärist abistajate ja üksikute jäanud maapiirkonnas elavate eakate vahelist suhtlemist. Au ja kiitus VMNÜ tublidele naistele, et nende talutütarde tarkus on välja viinud uue MTÜ Seltsiks Sinule moodustamisele, mille põhitegevus ongi vaid seltsilise teenuse pakkumine.

VMNÜ eksisteerib edasi ja tegeleb oma põhikirjas ette nähtud tegevustega (täpsemalt saab lugeda meie Facebooki leheküljelt), otsides sobivaimat tegevust kogukonna toetamiseks. Tuleval aastal on suuremaid ettevõtmisi mitu. Esimene neist kohe uue aasta algul avatud ettevõtmine koos Eesti Naisteühenduse Ümarlauga. Proovime külla kutsuda Viljandimaalt riigikogusse valitud liikmeid, jagama oma mõtteid tulevikust ja kirjel-

dama kuidas nemad näevad maanaiste olukorda, missugune on parim viis maal edasi elamiseks. Kogu elu ei toimu ju ainult Tallinnas!

Kuna peale eelmise artikli ilmutumist on esitatud palju küsimusi seltsilise teenuse tunnihinna 12 € + transpordi hind 0,25€/km kohta, siis proovin seda siinkohal veidi lahti kirjutada. Seltsilised on VABATAHTLIKUD, kes panustavad end üksikuna tundvaid eakaid külastades eelkõige oma aega. Kuid teenusega kaasnevad ikkagi kulutused – transport omavaheliste külastuste läbiviimiseks, vabatahtlike koolitusteks, vabatahtlike omavahelisteks kokkusaamisteks, et anonüümselt kogemusi jagada jne. Need tekkivad KULUTUSED peab keegi siiski kompenseerima, kas eraisikud, asutused või riik. Püüame hoida kulutusi eakale, keda külastatakse, tema lähedastele ja ka vabatahtlikele minimaalsena. Hetkel toimib sellisel viisil tegutsemine hästi ja teenus on abivajajale tasuta. Loomulikult saavad oma panuse anda kõik, kes hoolivad maal üksinda elavatest vanemaealistest inimestest.

Seltsiliseks vabatahtlikuks on oodatud kõik ja siiani on meiega ka liitunud mitmesugused vanemaealised inimesed, näiteks “noored” pensionärid, kes tahavad vahetult peale pensionile jäämist edasi tegutseda, sest igapäevaselt on harjutud

käima töökollektiivis ja suhtlema teiste inimestega. Pensionil olles jääb rohkem aega naabri või ka teiste oma küla inimeste jaoks, kellega suhtlemiseks tööl käies ehk aega nappis. Samuti on see võimalus lapsepuhkusel olevatele üksikutele noortele emadele, kes on pikad päevad kodus lapse seltsis ja tahavad suhelda täiskasvanutega. Võimalused seltsilise teenuse raames vabatahtlikuks olemisele on piiratud.

Kedagi ei panda vägisi seltsiliseks inimesele, kellega vastastikku ei sobita. Omavahel tutvumiseks on vastastikuse kokkuleppe alused, kohanemise aeg. Seltsilise teenus püüab vastata iga abivajaja ja vabatahtliku individuaalsetele vajadustele, kasutuses olevale ajale ja on seoses sellega äärmiselt paindlik.

MTÜ Seltsiks Sinule annab oma tegevustest ka edaspidi kindlasti infot Viljandi valla lehes “Üheskoos”. Kes soovib kohe täpsemat infot saada, siis palun pöörduda MTÜ Seltsiks Sinule kodulehele: seltsiliselikumine.ee. Mine uudista ka meie kampaaniat Hooandja leheküljel – “Anneta memmede-taatide üksinduse leevendamiseks”.

Meeldivaid jõulupühi ja kaunist uut aastat kõigile!

Kadri Vollmann,

Viljandimaa Maanaiste juhatuse liige
e-maili: everti2tal@gmail.com

Ramsi Vaba Aja Keskuse ringid 2017/2018

Teisipäeviti	kell 11.00 kell 12.00 kell 13.00 kell 18.00	Rütmika eelkooliealistele Eakate võimlemine Eakate jututuba Näitering (vanem ja noorem kooliaste)
Kolmapäeviti	kell 17.15 kell 17.30 kell 18.15	Meisterdamine noorematele lastele naisansambel OLLA DAAM Meisterdamine vanematele lastele
Neljapäeviti	kell 17.00 kell 18.00 kell 19.00	spordiring 5 – 9-aastastele spordiring 9+ aastastele rahvatantsurühm VABAJALG
Reedeti	kell 17.00 kell 18.00	Kaasaegne tants Näitering
Pühapäeviti	kell 17.00 kell 19.00	rahvatantsurühm PÄRILISED rahvatantsurühm VABAJALG

Kangakudumine vastavalt sooviavaldustele

JÕUSAAL AVATUD:

Teisipäevast-reedeni kell 11.00 – 19.00 ja Laupäev kell 11.00 – 15.00

KODUMASINATE REMONT

Helista: 517 9771

Kui sul on mure
kas enda või lähedase

ALKOHOLIGA
liialdamise pärast,
VÕTA ÜHENDUST!

Telefonil 5866 5160, e-postiga alko@vmh.ee

esmane vastuvõtt 3 tööpäeva jooksul
teenus on tasuta (ka ravikindlustuseta inimestele)

Alkoholitarvitamise häire kabinet on avatud E-R 8-16
Pargi tee 6, Jämejala küla

SIHTASUTUS Viljandi Haigla

Ramsi noortetoa "Korraldajad"

Ramsi Noortetoas tegutseb aktiivgrupp "Korraldajad", kes peamiselt kavandab, korraldab ja hiljem analüüsib sündmusi. Peale selle räägivad "Korraldajad" kaasa teemadel, mis neid puudutab. Näiteks on sellel aastal läbiviidud teeäärte puhastamist prügist (16 km) kavas korrata 2018. aastal, et näha kui palju ühe aasta jooksul on inimesed prügi uuesti maha visanud. Tõenäoliselt aga teeme teeääri korda suuremas ulatuses. Veelgi olulisem, et aktsioonides osalejad ilmselt ise edaspidi prügi maha ei viska ja koristustöödel osalemisega annavad eeskju ka teistele.

"Korraldajate" grupi tegevustes lähutatakse põhimõttest teha tegevusi noorte jaoks ja koos noortega, kaasates neid otustuste tegemisse, praktilistesse toimetustesse ning analüüsi protsessidesse. Seda põhimõtet järgides ongi ellu kutsutud aktiivgrupp "Korraldajad", kes kohtuvad üle nädala koosolekutel Ramsi Noortetoas. Koosolekutel teevad noored ettepanekuid ja räägivad kaasa nii noortetoa tegevuste kui kogukonna osas. Näiteks on "Korraldajate" algatusel läbi viidud mitu üritust nimega "Remondiöö". Nende käigus said kõik soovijad võimaluse teipida, pahteldada, lihvida, värvida jne noortetoa seinu. Kogu remont kestis nädalaid, kuid öösel noortetoas toimetamine lisas põnevust. Oma kätega korda tehtud tuba osatakse ka paremini hoida. Saadud kogemused annavad enesekindlust oma kodus remontimisel kaasa lüüa.

Põhimõtteliselt on "Korraldajate" aktiivgrupp nagu koolis õpilasmavalitsus või kohalikus omavalitsuses noortevolikogu, kuid meid ei piira formaalse hariduse piirjooned ega noortepoliitika mängumaa. Ramsi Noortetoas toimuvate arutelude ja tegevuste käigus saab noor juurde julgust ja osavust, et enda valitud teemal

oma arvamust väljendada. Samas õpitakse ka teiste noorte huvidega arvestama. Sel moel kasvab noorest tõenäoliselt aktiivselt ühiskonnaprotsessides kaasa mõtle, rääkiv ja tegutsev inimene, kellel on head eeldused tööturule sisenemiseks ja täiskasvanuelu alustamiseks. Samuti on oluline, et "Korraldajate" koosolekulauale küpsetavad suupisted noored ise. Seega lisandub saadavate pädevuste hulka toiduvalmistamise oskus.

2018. aastal on planeeritud kaks korda aastas läbi viia aktiivgrupi ulatuslikud mõttetallgupäevad. Need sisaldavad endas kahepäealisi tsükleid, mille käigus võetakse kokku tehtu ja planeeritakse tulevikutegevusi. Kui võimalusi leiame, siis saab võimaldada noortele ka vastavaid koolitusi ja keskkonnavahetusi, et lisada noorte tegevustesse motivatsiooni.

Ramsi Vaba Aja Keskuse Noorsootöötaja ja aktiivgrupi "Korraldajad" juhendaja
Ester Valk

**ATRAKTSIOONID
ÕUE JA TUPPA**

**SÜNNIPÄEVAPEOD
MÄNGUTOAS**

www.MULGIMADIN.ee

25. detsembril kell 21.00

Paistu rahvamaajas

LÕBUS JÕULUPIDU

MAIT MALTISEGA

VAHEAEGADEL SHOWTANTSUTRÜPP GELAVY

LAUAL KOHV JA POKAAL VAHUVINI

PÄÄSE EELMÕÖGIS NOVEMBRI LÕPUNI 6 €, DETSEMBRIS 10 €, SAMAL ÖÖTUL 12 €

INFO TEL 53023135

KIIRUSTAGE, HUVILISED, KIIRUSTAGE!

Presidendi toolis

Astal 1999 novembrikuu alguses helistas mulle Adonisse vabandusvõitleja, endine siseminister, ühingu Caritas esinaine pr Lagle Parek. Ta palus 5. novembri hommikul tulla Tallinnasse Toompeale. Kogunesime Riigikogu ette, et külastada meie parlamenti. Seal toimus ka tollase rahvastikuministri pr Katrin Saksa vastuvõtt neile, kes üle vabariigi olid enda juurde taludesse võtnud vene keelt kõnelevaid poisse-tüdrukuid, et nad saaksid kogeda Eesti küla elu. Veeta aega eesti peredes ja suhelda eesti keeles. Õppida tundma lihtsamaid talutööd, võtta osa maal toimuvatest kultuurisündmustest, spordivõistlustest jne – ehk saada keelekümblust.

Toompea lossis läbisime turvakontrolli ja olimegi Riigikogus, kus tol ajal tegutses ka Vabariigi Valitsus. Jälgisime ülevalt rõdult istungit. Seejärel toimus seal banketisaalis rahvastikuministri vastuvõtt, kus laud oli kaetud hea-pareмага – suupis- ted, puuviljad, kohvi ja mahlajoogid.

Seisime saalis püsti, mis oli ajakirjanikke, kaameraid ja mikrofone täis. Äkki küsis keegi seal seinal asuva suure maali kohta: “Mis ajast too pärineb ja kes on autorid? Järgnes vaikus! Järsku ütles üks nõ “maalt ja hobusega”: “Sellises stiilis maal on ju ka Estonia teatri ooperi- ja balletisaali laes. Nn sotsialistlik realism ja autorid on kindlasti Okas, Kits ja Sa-grits.” Mindigi maali juurde vaatama ja keegi leidiski maali alt nurgast sellised signatuurid.

Kõik kohalviibinud kaamerad ja mikrofoniid suunati nüüd minule. Minu esimene hääleproov ja kiirkõne läks eetrisse! Aga sellele anti võimalus sel päeval särada. Ja kuidas veel! Keegi ajakirjanik aga uuris: “Mis hämmastas vene noori Eesti külas?” Lubasin sellele küsimusele vastata Riigikogust lahkudes. Selleks hetkeks oli alla ukse juurde kogunenud palju ajakirjanikke. Minu vastus küsimusele aga oli: “Vene noori pani imestama see, et Eesti külades on taludes välipeldikud veel kasutuses.”

Nunnadel külas

Lõunat pakuti meile Pirita kloostri püha Birgitta ordu toona ajutises kloostri- Munga tänaval. Uus klooster Pirital- mis alles 2001. aastal. Nunnade seas eest- lasi ei olnud. Kloostriruumides oli kõik nii hele ja puhas. Nunnad olid soojad ja sõbralikud ning lõunasöök väga maitsev ja kosutav.

Kadrioru lossis

Kõik toimus nagu muinasjutus. Pr Lagle Parek teatas, et ka vabariigi president võtab meid oma lossis vastu. Olime juba varakult kohal. Tääkidega Vahipataljoni vahtkonna tunnimehed andsid meile au,

Eesti ja Vene kultuuri lõimijad Riigikogu trepil 05. novembril 1999

Ilmar Kikas annab intervjuu Eesti Raadio reporterile

kui sisenesime. Trepist üles minnes märkas, et igal pöörangul olid sigaretkoni- de urnid ja vesi nende põhjas. Sirutasin ka kohe käe taskusse oma suitsupaki jä- rele, võtsin valgumihkli välja ning läitsin sigareti. Meile uksele vastu tulnud presi- dendi protokolliülem pr Piret Saluri tegi mulle aga märkuse ja ütles, et need on mõeldud vaid presidendi kasutada, kes on kirklikult suitsumees. Vabandsin ja pea- le paari mahvi uputasin oma koni sinna samasse urni.

Sisenesime lossi peasaali. Kõik istusid kohe kärmesti pika laua taha. Nägin, et mulle ja minuga kaasas olnud abikaasale ja tütrele kohta ei jäänud. Küsisin pr Salu- rilt luba istuda presidendi toolile ja selle kõrval toolidele. Sain selleks loa. Täna- sin ja istusingi sellesse kuulsasse tooli, kus 1938. aastast saati kõik seaduste kinnita- jad olenemata poliitilisest orientatsioonist

olid istunud. Laual minu ees oli kuidagi viletsalt inkrusteeritud vabariigi vapp. Juhtisin ka sellele tähelepanu. Pr Saluri ütles, et punaste võimu ajal lõigati see sealt välja ja nüüd esimene kiirparandus hästi ei õnnestunud. Küsisin ka pr Salu- rilt, et kas istun toolis, kus 1945. aasta novembris toonane Eesti NSV Ülemnõu- kogu Presiidiumi esimees Johannes Va- res omale kuuli pähe kihutas – vastus oli aga ei. See olevat toimunud kõrval asuvas tualettruumis.

Olime juba üle poole tunni presidenti oodanud ja pr Saluri teatas, et hr Me- ril ongi kombeks alati natuke hilineda. Pealegi olevat ta majast väljas, lubanud aga kindlasti tulla. Ootasime siis rahuli- kult edasi. Pr Saluri rääkis ja vastas meie küsimustele. Kui olime juba rohkem kui tunnikese ära istunud, juhtuski midagi ootamatut!

Ümber Viljandi järve jooksu võitjad 1950. Elmar Lust'i ja Helmuth Meier'i mälestuskivide juures oktoobris 2017

Ta tuli!

Saali peauksest sisenen Eesti Vabariigi president hr Georg Lennart Meri! Hüppasin toolilt püsti ja raporteerisin oma võimsa häälega: "Püsti! Valvel! Hr Eesti Vabariigi president, teie äraolekul Kadrioru lossist oli Eesti põhiseaduslik kord tagatud! Raporteeris Ilmar Kikas!" President, kes oli sisenedes sigareti suust võtnud ja selle sõrmede vahele jätnud, lausus: "Tervist! Istuge!" Ta tänas kõiki kohalviibijaid, kes tegelevad muukeelse te noorte lõimumisega Eesti ühiskonda ja õpetavad eesti keelt. Soovis edu ja lahkus.

Alles siis jõudis mulle kohale, mille- ga ma olin hakkama saanud! Olin omal ajal Punaarmee sõjalennukoolis ühtelugu pandud kõrgetele sõjaväelastele, kindralite- le ja marssalitele raporteerima. Ja ainult sellel põhjusel, et loodus oli mulle võimsa hääle andnud. Vaat, kus läks veel seda vaja! Peale presidendi lahkumist andsin oma fotoka ühe külalise kätte ja palusin seda "sajandi eesistumist" jäädvustada. Hiljem selgus, et seda pilti fotofilmis ei olnud. Seejärel rääkis pr Lagle Parek, et ka tema oli ju presidendikandidaat, kui Meri valituks osutus. Istus samuti sinna tooli, ulatas mulle fotoka, tegin klõpsu ja mälestuspilt saigi tehtud.

Tagasi ajalukku

Nüüd lähen ajaloos natuke tagasi ja meenutan üht meest, keda kord hästi tundsin. Alati, kui kohtusime ja jutuks läks, ikka uurisin: "Mis on su unistus?" Ja alati oli vastuseks: "Kui saaks kas või viis minutit "pukis olla", siis võib rahulikult surra." Jutt oli muidugi Kadrioru toolist. See mees oli nooruses kõva spordimees, ka- hel korral võitnud ümber Viljandi järve jooksu, haruldase jutuuskusega, seltskon- nahing, elumerelainetel hõljuja. Mees,

kellele naised järele jooksid ja igal pool ees ootasid. Ta ise rääkis, et kasvas vae- ses Võrumaa metsavahi peres. See mees oli Tartumaa kuulus loomaarst hr Elmar Lust. Sellistel meestel ikka juhtub ka va- hel üht-teist. Kui Elmar Lust 1949. aastal ümber Viljandi järve jooksu võitis, olnud auhind vilets. Et järgmisel aastal priske- mat auhinda saada, oodanud Elmar enne finišit oma sõpra Helmuth Meierit järele ja ületasid siis lõpujoone kaelakuti koos. Sellele aga järgnenud ajalehtedes pra- gavad artiklid – ebasportlik Elmar Lust. Häbiks nõukogude spordile!

Elmaril olnud palju taskuid aga veel rohkem raha! Ja nii läinudki oma ja riigi- raha rullid vahel sassi... Nõukogude ajal organiseeris hr Lust tõuloomade vedu Eestist Kasahstani ja Rumeeniasse. Maest- ro Eri Klasi mälestusteraamatus kirjutab dirigent Elmar Lusti kohta, kes isegi omal ajal läks tõuloomasid vedama, et trum- mide ostuks raha teenida. Hr Lust siis õpetanud, et kui loomad priskelt kohale jõuavad, siis süüakse nad lihtsalt ära. Et sedasi ei juhtuks, tuleb tee peal enamus heina ja sööta maha müüa. Jätta vaid nii palju, et loomadel hing sees püsiks ja nad sellisesse vormi ajada, et neid kohe ära ei söödaks. Omal ka lihtsam ja vähem sõi- du ajal nende sõnnikut vagunitest välja ajada...

Siinkohal seda meenutades kingin oma pukisistumisest viis minutit hr El- mar Lustile tema unistuse täitumiseks. Kahjuks ma ei tea, kas hr Lust elab veel, siis on see tema auks ja kui enam mitte, siis mälestuseks. Missuguseid käike võib teha elu! Lähed uksest välja ja tagasi tul- les oled teinud natukene ajalugu!

Soovin oma lugejatele hingelt helgeid jõulupühi, rõõmsat vana-aasta lõppu ja ilusat uut! "Colas Breugnon!"

Ilmar Kikas,
Adoni

Holstre lapsed ERMis joonistamas

Holstre kooli tublimate joo- nistajatega oleme detsembri alguses käinud Eesti Rahva Muuseumis joonistamas juba üle viie aasta. ERM korraldas võistu- joonistamise juba 21. korda ja see- kord oli teemaks "Ega asjata asja saa" (lisaku). Holstre koolist olid kaasas Juliana Becker ja Kert Kessa 5.klassist ning Eneken Härmas ja Mirabell Veli 8.klassist. Kunstihuvi- lisi lapsi neljast vanusegrupist osales võistujoonistamisel ligi 150 ja nad tulid Tartusse kokku 34. koolist. Iga õpilane sai oma töös kujutamiseks valida just selle eksponaadi, mis teda kõnetas. Töö tegemiseks oli aega paar tundi ja see aeg möödus kiiresti. Näitusel oli põnev vaadata, mida olid teinud teiste koolide õpi- lased ning aega jäi veel üle, et uudis- tada muuseumi teisi väljapanekuid.

Hakkasime oma asju kokku pa- nema, kui meid kõnetas Lõunale- he reporter, kellele rääkisime oma muljeid. Üllatus oli aga suur, kui vaatasime õhtul ERMi kodulehte ja võistujoonistamise tulemusi – meie Juliana sai 4.-6. klasside arvestuses esimese koha!

Oleme kõik rõõmsad kordaläi- nud ja huvitava päeva üle.

Kunstiõpetaja
Sirje Kannel

Heleni Tordituba OÜ

valmistab ettetellimisel

*magusaid ja soolaseid
torte, kooke, kringleid
ja küpsiseid.*

*Asume Heimtalis,
lähiumbrusesse ja
Viljandisse toomine tasuta!*

Facebook.com/HeleniTordituba

**Võta palun ühendust
5618 6709, Helen**

Viljandimaa kodanikuühendusi tänati Pärimusmuusika aidas

24. novembril toimus Viljandis Pärimusmuusika aidas Viljandimaa kodanikeühenduste tänupidu “Mina ja minu toredad sõbrad”. Peole tuli ligi 80 aktiivset ja positiivset osalejat, kes kõik tundsid rõõmu ühest pealelõunast. Oli palju südamlikke taaskohtumisi sõpradega.

Tänupeol tunnustati tänusüdamega kõiki kohale tulnud ühingu ja nende sõpru. Juba teist aastat on mindud seda rada, et ei otsitud seda kõige-kõige tublimat vaid tunnustuse ja ära märkimise saavad kõik kohaletulnud ühingu. Siiski peab iga ühing, kes on oma osalusest teada andnud, tegema oma tegevusest väikese ülevaate, tuues välja, mis tal sellel aastal hästi läks ja mida järgmine aasta teha tahab.

Sellel aastal said ühingu kutsuda peole ka oma häid sõpru, kes on aidanud neil oma tegevusi ellu viia. Sõbrad on olulised, sest nemad kuulavad, toetavad, innustavad ja motiveerivad.

Kodanikuühenduste tänapäeva üks korraldajatest, Viljandimaa Arenduskeskuse kodanikuühenduste konsultant Jaanika Toome, lausub: “Tänapäev oli oluline sündmus Viljandimaa ühendustele – taaskohtumine, tegevuste nähtavale toomine, uude ideede saamine – see kõik aitab kaasa, et sädeinimeste silmis oleks ikka sädet!”

Kolm tundi kestnud tänupeo jooksul kuuldi Heiki Raudla suust mõtlemapanevaid lugusid ja Stefan Airapetjan esitas südantsuõjendavaid laule.

Siinkohal toome välja Viljandi vallast ja Viljandi vallaga seotud ühingu, kes said tänusüdame. Samuti on kirjas nende tegevust iseloomustavad märksõnad, nende eestvedajad ja sõbrad.

MTÜ Viljandi Maanaiste Ühendus - maapiirkonnas eakatele seltsi pakumine, kogukonna kaasamine Esindajad: Kadri Vollmann, Annika Veidenberg, Vally-Reet Järs. Nende sõbrad Tiiu ja Arvi Kotsar, Karin Abel, Epp Johani ja Irma Väre.

Juhan Änilane – aktiivne, positiivne, kaasav kodanik :)

MTÜ Viljandimaa Tervist Edendavad Lasteaiad – laste tervise edendamine, õpetajate toetamine. Esindajad: Elo Paap, Katrin Larm, Kersti Puusild. Nende sõbrad Helju Teas, Sille Silm ja Sirje Naarits.

Eesti Punane Rist Viljandimaa Selts – turvalisuse tagamine, esmaabi õpetamine. Esindajad: Merit Laan, Kersti Puusild, Elmo Räbus. Nende sõbrad Mati Jürisson ja Margit Kurvits.

MTÜ Viljandi Maanaiste Ühendus, pildil on veel maavanem Erich Palm, maavalitsusest Katrin Reimo, Tarvaste vallavalitsusest Irma Väre ja kodanikeühenduste konsultant Jaanika Toome

Iga osaleja sai tunnustatud tänusüdamega vabatahtliku tegutsemise eest kodanikeühenduses

MTÜ Viljandimaa Puuetega Inimeste Nõukoja alaühingud:

Viljandimaa Vähahaigete Tugirühm, esindaja Sirje Ilver;

Sclerosis Multiplexi Viljandi Ühing, esindaja Peep Papagoi;

MTÜ Viljandimaa Südameliit, esindajad Olev Leesmend ja Linda Reimaa.

Ühingu tegevused – tervislike eluviiside propageerimine, liikmete aktiveerimine. Kõigi ühingu sõber Erika Kiviloo.

Eesti Genealoogia Selts Viljandi osakond – ajaloo säilitamine, uurimistööde toetamine. Esindaja Tiina Tafenau, nende sõber Heiki Raudla.

MTÜ Viljandimaa Naisselts – ajaloo säilitamine, koostöö tegevuse soodus-

tamine. Esindajad: Lea Saareoks, Maire Killar, Õilme Tshikina. Nende sõber Reet Lubi.

Tunnustamine toimub jälle järgmise aasta novembri lõpus.

Tänapäeva viisid läbi Viljandimaa Arenduskeskus ja Viljandi Maavalitsus. Toetas Kodanikuühiskonna Sihtkapital.

Ülevaate tegi
Jaanika Toome
Viljandimaa Arenduskeskus,
Kodanikeühenduste konsultant
mob: 5788 0245
Tel: 433 0446
jaanika.toome@viljandimaa.ee

Taludelt vilja ära võtmine

Taludel olid nõukogude ajal mitmesugused koormised, talu pidi:

- üles töötama ja välja vedama metsa,
- parandama maanteid (vedama kruusa, täitma auke jne),
- tasuma põllumajandusmaksu (maa pinna ja loomade arvu pealt),
- ära andma riiginormi katteks põllumajandussaadusi (teravili, kartul, liha jne).

Kulaklikuks tunnustatud taludel olid suurendatud kohustused.

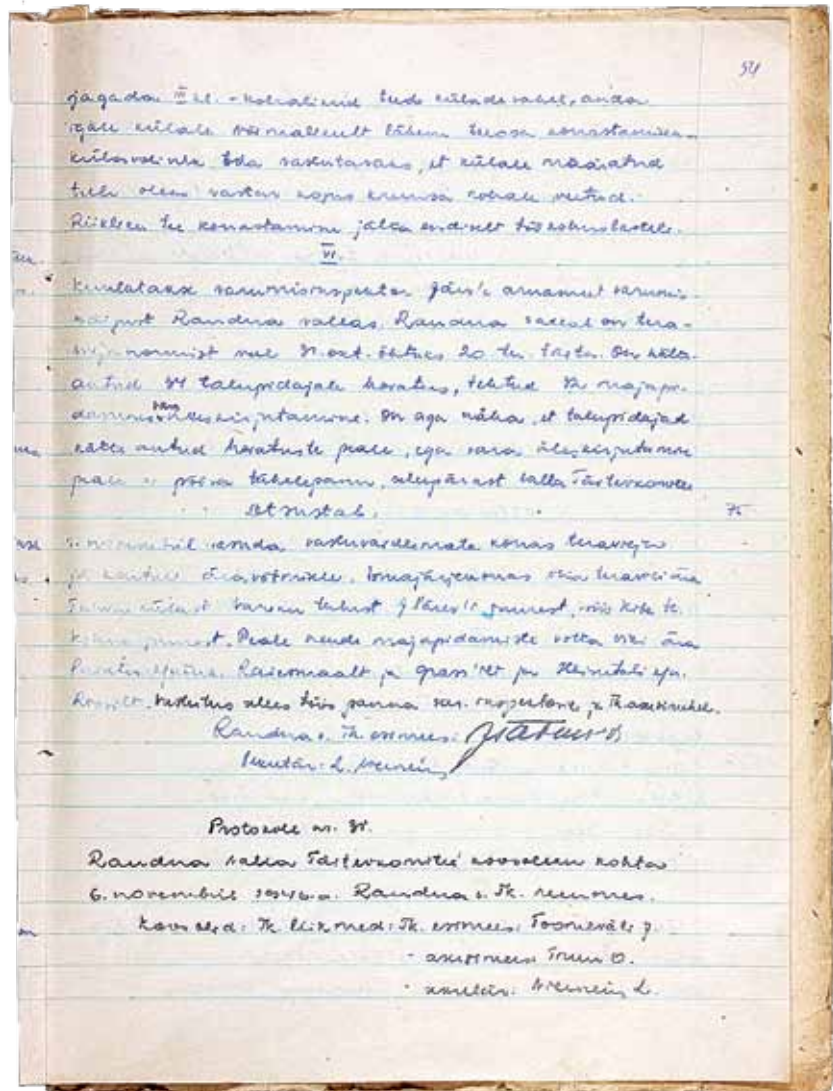
Kohustuste mittetäitjatega käituti karmilt, nagu näha ka alltoodud Raudna valla TSN Täitevkomitee koosoleku protokollist nr 30, 31. oktoobril 1946:

“Kuulatakse varumiskäigust Raudna vallas. Raudna vallal on teraviljanormist veel 31. okt õhtuks 20 tn täita. On kätte antud 34 talupidajale hoiatus, tehtud 32 majapidamises vara üleskirjutamine. On aga näha, et talupidajad kätte antud koiatuse peale, ega vara üleskirjutamise peale ei pööra tähelepanu, sellepärast valla Täitevkomitee otsustab: 1. novembril asuda vastuvaidlemata korras teravilja ja kartuli äravõtmisele. Esmajärjekorras viia teravilja ära Turva külast Variku talust J. Särevi juurest, siis Kibe t[alu] Kihno juurest. Peale nende majapidamiste võtta viil ära Puiatu k/nõuk. Raiesmaalt ja Grass'ilt ja Heimtali k/n. Roosilt. Vastutus selles töös panna var[umis]inspektorile ja TK aseesimehele.”

Ajaloo kaebas Enn Tõruvere. Lisaks võiks lõpus mõlemad allkirjad olla kursii-vis (praegu üks on teine ei ole).

Raudna v. Tk esimees: *allkiri*

Sekretär: *allkiri*

Heegeldasime kingituseks öökulle

Paistu kooli kodutütarde rühm osales heategevusprojekti “Meie panus”. Projekti abil koguti raha esimest tüüpi diabeeti põdevate laste ja noorte toetuseks.

Projekti raames meisterdasime erinevate firmade kingipakkidesse heegeldatud öökullidega võtmehoidjaid. Linnukeste meisterdamiseks oli koostatud videojuhend, mida kõik osalejad vaadata said. Esialgu planeerisime heegeldada 30 öökulli, kuid lõpuks kogunes kokku 110 vahvat ja omanäolist öökulli.

Aitäh kõikidele tublidele heegeldajatele.

Aitame ikka abivajajaid!

Anne Sepik,

Paistu kooli kodutütarde juhendaja

Paistu kooli kodutütarde heegeldatud öökullid diabeedihaigete laste toetuseks

Viljandi Nädissovhoosi spordielust

Suusatamine

1978. aastal talvel pidasime Savikotis Pärsti osakonna vastlapäeva. Kelgutamine, suusatamine, reesõit. Esimesel aastal polnud lapsi palju. Vastlasõit oli selles kohas, kus hiljem ehitati perekond Mägi ühepereelamu. "Hästi magus tee ja vahukulid", mäletavad nooremad osalejad. Minule ütlesid kokad, et hernesupp läheb ühistoitlustamise summadest ja vaja ainult saatelehele allkiri anda. Järgmisel kuul pahandas majandi pearaamatupidaja Indrek Kruhberg valjuhäälselt nii, et terve keskus kajas, kuhu Pärsti agroom talvel need supid pani. Selgus, et seadusrikkumine. Ei tundnud siis veel sinseid reegleid.

Sellele sain kinnitust osakondadevahelisel suusavõistlustel Heimtalis. Võistlesid majandi töötajad ja nende lapsed või lapselapsed. Üks noorsuusataja, Tauno Härjinen, kelle vanaema elas Pärstis, tundis Heimatli esinduses ära ühe Vana-Võidu tehnikumis õppiva Saaremaa poisi.

Eitasime protesti ja saarlane võeti maha. Võistluste sekretäri ametis olnud Silvi Uibopuu on mulle meie esimest kohtumist meelde tuletanud nii: "Äkki hüppas üks lumine musta kräsupeaga tundmatu noormees välja ja kukkus õigust nõudma."

Pärsti oma võistlussüsteem

Järgmise talve võistlusteks hakkasime hoolega valmistuma. Kord 1978. aasta detsembris sõidutas osakonna buss põlütööliisi Karu farmile Kanaküla kandist okassööt, männioksi varuma. Töö tehtud, sõitsime Voldega (bussijuht Voldemar Umbleja) edasi Kilingi-Nõmmele. Selle kooperatiivi kaupluses oli spordikaupade valik suurem kui Viljandis. Ametiühingul oli aasta lõpul raha, mis tuli ära kasutada. Kuna Pärsti oli suurim osakond, siis oli õigust ka suurematele summadele (seda polnud Pärsti varasematel aastatel täies mahus kasutanud). Ostsime ametiühingu raha eest 20 paari suuski, klambreid, saapaid ja keppe. Tavalised Visu suusad ja metallkepid. Suusasaapad olid kummisegust tallaga. Suurema osa jagasin nendest kohe soovijatele tingimusel, et harjutavad ja võistlevad osakonna ja osakondadevahelistel võistlustel. (Ehk mõnel on need siiani alles.) Suuskade jagamisest oli abi. Pärsti osakond lõi osakondadevahelistel võistlustel massiga. Kuigi Päril ja Puiatus oli üksikuid tugevaid suusatajaid (Jaan ja Elmar Mätas, Evi Karu, Ivi Rosin, Hugo Priks, Udo ja Astra Ritsik) kuulusid enamik II ja III kohti osakondadevahelistel võistlustel Pärstile. Mõned suusapaarid jagati ka võistlustel auhindadena. Tavaliselt olid auhindadeks ärastuskellad, nahast "Linda" rahakotid, märkmikud. Ühe auhinna hind ei võinud ületada 10 rbl, mui-

Pärsti osakonna suusapäeval Savikotis 1980 aastal

du poleks etteantud summast jätkunud.

Et järgmisel, 1979. aastal, usaldati majandi suusatamise võistlusjuhendi koostamine mulle, tegin hästi palju vanuseklasselastele ja täiskasvanutele, arvestades tollal kehtinud VTK vanuseastmeid. Nii sai suurem hulk suusatajaid auhinnalistele kohtadele. See oli stiimul osalejatele. Pärsti osakonna meestest olid vanematest aktiivsed suusatajad Umbleja Volde, Järvisoo Aldo, Pajula Feliks, Hendrikson Jüri, noorematest Endel Piir.

Naistest oli Pärsti osakonna tugevaim suusataja Mumma Aili. Võistlesid ka Kundel Pinta, Aili Ott, Heli Mägi, Lea Annus, Erna Ilves. Eri vanuses lapsi võistles nii palju, et nende nimesid peaks vaatama protokollidest.

Harjutamiseks olid Savikotis 1, 2 ja 3km rajad. Need sai sisse aetud suuskade-

ga. Omaehitatud mootorsaaniga oli abiks Karu farmi luksepp. Kui rada juba sees, hoolitsesid edasi sõitjad ise.

Ainulaadne Otepää reis

Selline süsteem toimis ning ühel aastal otsustasime preemiaks kahe bussiga Otepääle suusatama minna. Eelifona oli teada antud, et Otepääle saavad need, kes osakonna ja majandi võistlustel osalenud.

Ega vabu kohti eriti ei jäänudki. Otepääl olid paljud esimest ja osa ka viimast korda.

Suured teetermused olid bussis. Suusad sai alla isegi bussijuht Jaan Mägi, Voldest rääkimata.

Meenutas
Heino Laiapae

29. DETSEMBRIL, ALGUSEGA KELL 19.00

TOIMUB VALMA INFOPUNKTIS

AASTALÕPUPIDU

TANTSUKS MÄNGIB

BÄND „UDO“

ESINEJAD!

PILET eelmüügist 4.-, 29. detsembril 6.-

SOOVI KORRAL VÕTA KAASA SUUPISTEID!

1. klassi etteaste sünnipäevakontserdil

Heimtali Põhikooli 85. sünnipäev

10. novembril 2017 tähistas Heimtali Põhikool oma uhkes mõisamajas 85. sünnipäeva. Selle aasta teemaks oli “Pilguheit Heimtali Põhikooli varasemasse ajalukku”, mille lavastas koduloo-uuri ja ajalooõpetaja Imbi-Sirje Torm. Olulisel kohal oli meie kooli tee minevikust tänapäeva.

Heimtali kooli õpilased Kristi Mägi ja Marcus-Sander Ruben jutustasid aktusel põnevaid ja õpetlikke juhtumisi möödani- kusest, kaasates publikut värvikate näidete ja küsimustega. Külalistele toodi välja kooli arengu ajateljel tähtsaid muutusi. Vanasti näiteks olid õppetunnid öhtul kella kuuest kaheksani. Koolis määrati ka ülevaataja, kes pidas korda ja kirju- tas üles korrarikkujad. Seejärel “aruta- ti” ebasobiliku käitumise üle ja määrati karistus. Selleks võis olla kas söömata jätmine, herneste peal põlvitamine või laupäeval peale tunde koolimaja õppi- ma jätmine. Meie praegustele õpilastele on tundmatu ka “koolikatsumine”, mille käigus kontrolliti õpetamise taset. Kaks korda aastas viisid seda läbi kirikuõpetaja ja vene inspektor, Heimtali kool sai alati kiita. Koolis küsiti keerulisi küsimusi, mõ- ned olid ka konksuga küsimused: Kumb tee on pikem-kas kodust kooli või koolist koju? Mis on raskem-kas nael rauda või nael sulgi?“

Peale ajaloomeenutuste kõnelesid

Marcus-Sander Ruben ja Kristi Mägi aktusel vana-aja kommetest rääkimas

Markus Riigor ja German Guznetsov täna- päevasest noorte-vahelisest suhtlemisest. Noormeeste etteastet ilmetas ajastutruu luuletus “Ood Facebookile”. Vahepaladeks esitasid Heimtali Põhikooli laululapsed ja kitarrimängija vanu klassikalisi laule nagu “Tiiu talu tütrekene”, “Lapsed tuppa, tali tuleb” ja “Poisid, ritta, kodu poole”.

Peale aktust toimus klassidevaheline viktoriin, kus esitati küsimusi eelnevalt kuulnud lugudest. Vastamine toimus nu-

titahvlite abil, mis andis võimaluse kohe- selt selgitada välja ka võitja, kelleks sai Heimtali Põhikooli 7.klass.

Sündmus oli siiras tagasisivaade Heim- tali kooli ajaloole ning see edastati publi- kule läbi maitseka huumori. Aitäh kõigile, kes sünnipäevapeo tähistamisele kaasa aitasid, ja Imbi-Sirje Tormile, kes kooli sünnipäeva eriliseks muutis.

Eneli Rimpel
Heimtali Põhikool

Viiratsi rahvamaja panus aastal 2017 Viljandi valla suursündmustesse

Aasta lõpp on kokkuvõtete aeg. Viskame üheskoos pilgu Viljandi vallas toimunud suurüritustele, millesse on Viiratsi rahvamaja panustanud 2017. aastal.

Aasta alguses veebruarikuus oli suur au tähistada meie Eesti Vabariigi loomise juures olnud nimeka mehe sünnipäeva. Nimelt viime me igal aastal 12. veebruaril kindral Johan Laidonerile kodukohas asuva mälestuskivi juurde lillekimbu ja küünlad. Küünlakuu järgnevad sündmused ei lasknud kaua oodata - 18. kuupäeval oli korraldada Viljandi valla väikeste kodanike vastuvõtt kooli saalis, kuhu esinemisprogrammi pakkus välja Uusna külamaja. Paar päeva hiljem toimus traditsiooniline laste joonistusvõistlus Eesti Vabariigi sünnipäeva auks ning oma maja panuse andsime ka vabariigi aastapäeva korraldamisesse Sakala keskuses.

Kevadesse jäi piirkonna lastekaitsepäeva tähistamine kontserdiga "Piirideta pärimus", talgute korraldamine Viiratsi suvelaval ja suve saabumise algust tähistav Jaanituli. Aprillis algas ka kibekiire registreerimine ülevallalise eakate reisi Narva, mille kulminatsioon toimus 5 juulil. Reisi käigus külastasime Vasknarvat, kus imetlesime Kuremäe kloostri Prohvet Eelija skeetat ehk siis nunnakloostrit, vaatasime linnust. Venemaa jäi meist kiviviske kaugusele. Narvas võttis meid vastu Narva muuseumi hea haldjas, meie oma kodukandi tüdruk, Kristel Habakukk. Tema juhtimisel külastasime Hermannii linnuses asuvat muuseumi, Põhjaõue, Kreenholmi vabrikut, Tartu

Hõimupäeval esinesid külalised Udmurdimaalt

Ülikooli Narva kolledžit ja promenaadi. Tagasiteel läbibime bussiga ka Sinimäed.

Augustikuus tuli õlg alla panna neljale suursündmusele – väikeste vallakodanike vastuvõtu korraldamine, joonistusvõistluse "Minu Eesti, minu kodu" kujundamine ja näituse tarbeks korda seadmine, pinapäev, Viiratsi perepargi avamine ja taasisisisvumise päeva tähistamine Viiratsis.

Sügiskuuks jäi piirkonna eakate- ja hõimupäeva tähistamine, valla mälumängu võõrustamine suures saalis ja valla neljanda aastapäeva kava kokkuseadmine,

peo läbiviimine ja saali kaunistamine.

Jõulukuul on korraldada jäänud piirkonna eakate ja koduste laste jõulupidu.

Kui nüüd möödunudle tagasi vaadata, siis on olnud ülimalt toimeks aasta, lisame loetelule juurde veel rahvamaja enda sündmused ja ringide esinemised-toimetamised, siis võib tõdeda, et aasta 2017 on vägagi korda läinud aasta.

Soovime teile armas vallarahvas mõnusaid jõule ja edukat uut aastat!

Viiratsi rahvamaja pere

Korstnapoiss

Kutsetunnistus 083390.
Akti väljastamine tehtud töödest.

Tel 5868 5295

KES TEEB KAEVU?

- puurkaevude puurimine ja puhastamine
- maasoojuskaevude puurimine
- süvaveepumpade ja septikute paigaldus
- vee- ja kanalisatsioonitööd

BALTI PUURKAEV OÜ
www.baltipuurkaev.ee
tel. 521 7415 504 2999

DETSEMBER 2017

**EELK Kolga-Jaani
Johannese koguduses**

P 24. XII 16.00 Jõuluõhtu JUMALATEENISTUS
Teema: Vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu!

E 25. XII 14.00 1. jõulupüha JUMALATEENISTUS
Teema: Sõna sai lihaks

P 31. XII 16.00 Vana-aasta JUMALATEENISTUS
Teema: Meie aeg on Issanda käes

Detsembrikuu loosung:

Meie Jumala südamliku halastuse läbi tuleb meile päikesetõus kõrgustest. See paiskab nende peale, kes elavad pimeduses ja surmavarjus, see suunab meie jalgu rahuteele.

Lk 1: 78-79

Päkapikud juba piiluvad

Paistu rahvamajas juhatati jõuluag sisse pühapäeval, 3. detsembril toimunud päkapikupäevaga.

Nii mudilased kui suuremad lapsed said Koidu Vaksa juhendamisel valmistada meeleolukaid jõulukaarte, kus ilut-

sesid talvised kuused ja vaatasid vastu punase ninaga põhjapödrad.

Osa lapsi asus kohe küpsetama piparkooke ja kogu maja täitus mõnusa piparkoogilõhnaga.

Piparkoogid said ka ohtra värvilise gla-

surikaunistuse ning siis lasti koogikestel hea maitsta.

Koos vaadati suurelt ekraanilt multilmi "Bamse ja nõia tütar" ning siis oligi aeg suunduda Paistu küla jõulukuuse alla. Kölasid kirikukellad ja vaatamata tormituulele süütas koguduse õpetaja Villu Jürjo esimese adventiküünla ning soovis kõigile rahulikku enesesse vaatamise aega. Süttisid tuled ka suurel küla jõulupuul, et anda märku jõuluaja saabumisest.

Soovin ka omalt poolt kõigile mõnusat ja toimekat jõuluaja ootust!

Piia Mänd

Paistu rahvamaja juhataja

Lapsed meisterdasid suure huvi ja rõõmuga, juhendas Koidu Vaks

Laste valmistatud piparkoogid olid nii ilusad kui ka magusad

Infoks loomapidajale: volitatud veterinaararstide tööülesanded uuest aastast muutuvad

Veterinaar- ja Toiduamet kavandab järgmise aasta algusest muudatusi eesmärgiga tõsta karjakontrollide kvaliteeti, et paremini tagada loomateravise valdkonnas teenuste osutamine ning luua üle riigi samane lähenemine. Täna-seni on Veterinaar- ja Toiduameti juures lepingute alusel tööd teinud 86 volitatud veterinaararsti, kes on nii kontrollinud karjasid kui ka teinud loomade diagnostilisi uuringuid. Üle riigi pole need tegevused olnud ühetaolised, samuti on esinenud huvide konflikte volitatud veterinaararsti riiklike ametikohustuste ja tema põhitegevuse vahel. Seetõttu asendame täna lepingupõhiselt toimiva volitatud veterinaararstide töö ametnike igapäevatööga.

Uue süsteemi väljatöötamiseks loodi selle aasta alguses Veterinaar- ja Toiduameti vastavasisuline töörühm. Nii töörühmas kui aruteludes erialaliitudega jõuti järeldusele, et kõige efektiivsem on muuta hetkel kehtivat süsteemi sel viisil, et ametlike kontrollitoiminguid hakatakse edaspidi läbi viima maakondlike veterinaararstide ametnike poolt. Selleks võetakse üle Eesti tööle kaheksaist veterinaariharidusega järelevalveametnikku. Alates 1. jaanuarist 2018 antakse kontrollitoimingud – karjade kontrollid, järelevalve väiketapamajades ning tõendite väljastamine – täies mahus

üle järelevalveametnikele. See tähendab seda, et alates 1. jaanuarist 2018 ei pea loomapidaja oma karja mistahes tervisehoiualase staatuse kinnitamise dokumenti saamiseks pöörduma mitte enam volitatud veterinaararsti, vaid maakondliku veterinaararsti poole.

Samuti jääb alates 1. jaanuarist 2018 maakondlike veterinaararstide korraldada TSE (näiteks nn hullu lehma tõve) seire.

Tuletame ka meelde, et loomapidaja kohustuseks on teavitada veterinaararsti üle 48 kuu vanuse veise ning üle 18 kuu vanuse lamba ja kitse surmast, et maakondliku veterinaararsti ametnik saaks tulla ja esimesel võimalusel võtta nõutava ajuproovi.

Ühesõnaga: karjade kontrollid planeeritakse riskianalüüsi alusel edaspidi maakondlike veterinaararstide keskselt ning viiakse läbi järelevalveametnike poolt. Soovime sealjuures säilitada senise töö paindlikkuse ning kindlasti on siin loomapidajate mõtted ja ettepanekud tegevuste praktilisel korraldamisel teretulnud, et üheskoos saaks käima pandud kõige optimaalsem töökorraldus. Küsimuste ja ettepanekutega võite alati ka pöörduda näiteks e-kirja teel harles.kaup@vet.agri.ee

Volitatud veterinaararstide tööks jäävad uuest aastast alates riiklike loomatau-

ditörje programmide põhised karjade monitooringud ja diagnostilised uuringud. Tegemist on pikalt ette planeeritavate tegevustega. Selleks võtavad volitatud veterinaararstid tulevikus ise karjade omavahelise ühendust ja lepivad kokku, millal nad konkreetse karja puhul ühte või teist tüüpi uuringut tegema tulevad. Volitatud veterinaararstide jaoks on Eesti jagatud 23 tööpiirkonnaks. Veterinaararstide töölepingud koos lisadega, mis sisaldavad juba kokkuleppeid konkreetsete karjade ja uuringute osas, on Veterinaar- ja Toiduameti poolt allkirjastamiseks valmis enne selle aasta lõppu.

Loomapidajale tähendab eelpool kirjeldatu praktikas seda, et tema hoolsus oma karja hea tervisehoiualase staatuse säilitamise ja terviseuuringute nõuetekohase läbiviimise tagamisel on endiselt äärmiselt oluline ja esmajoonelise loomapidaja enda kätes.

Veterinaar- ja Toiduamet seisab tarbimisväärses toidu ja tervete loomade eest Eestis. Selleks teeb amet järjepidevat kontrolli nõuete täitmise üle kogu toidukaarjate ahela ulatuses: loomakasvatusest, toidu tootmisest ja töötlemisest kuni toidu tarbijani jõudmiseni.

Harles Kaup,

Veterinaar- ja Toiduameti loomatervisehoiu osakonna juhataja

Meestepäev Heimtali Põhikooli moodi

Meestepäev on rahvusvaheline sündmus, mida tähistatakse 19. novembril.

Päev keskendub meeste tervise edendamisele, sugude vahelisele suhtlusele ning positiivsete eeskujude esiletoomisele.

Heimtali Põhikoolis on meestepäeva tähistamine traditsioon, kuid viimased kolm aastat on seda päeva väga põhjalikult ette valmistatud ning alati katab sündmust meeldiv saladuseloor. Uhke on tunda end Heimtali Põhikooli kollektiivis mehena, kuna meie naispere eesotsas huvijuhi Eneli Rimpeliga oskab väga hästi meeste osa väikses kollektiivis tähtsustada. Viimastel aastatel on meestepäeva tähistamisele olnud erinevaid lähenemisi: näiteks on mehed vabastatud selleks päevaks oma töökohustustest, saanud nautida “meeste aega” ning teha “mehelikke tegevusi”.

Sel aastal saime kingituseks kaunid käsitöölipsud, kus oli märgitud, millist tantsustiili mehed edasistel sündmustel propageerivad ja viljelevad. Lisaks pidime valmistama kahe tunniga võileivatordi ning presenteerima seda naistele ilma verbaalse kõneta. Seejä-

Heimtali Põhikooli meespere – vasakult Kaido Pärnoja, Marko Koks, Eero Metsvahi, Aivo Maalmeister, Tarvo Prinzmann

rel kullati mehed üle heade sõnade ja maitsva snäkilauaga. Loodan, et suudame vääriliselt oma naiskolleegide naistepäeval üllatada.

Väärtustage üksteist kollektiivides, sest see hoiab meeskonda tugeva ja ühtsena!

Eero Metsvahi

Heimtali Põhikooli direktor

Väikese kooli suur väljakutse

Õpilaste arv on Saarepeedi Koolis viimastel aastatel stabiliseerunud ning koolipidaja on kooli arengut igati toetanud.

Muutuvad ajad ning muutub kool. Uuenduste elluviimine toob kaasa õppekavade, õppe- ja hindamismudelite ja kooli töökultuuri muutumise. Tunne, et meie suurim väljakutse on koolimeeskonnannana neid muutusi ühiselt juhtida. Oleme meeskonnas leidnud, et traditsiooniline koolikorraldus vajab ümbermõtestatust ja struktureerimist ka meie koolis.

Heade mõtete elluviimiseks vajasime rahalist toetust. Koostasime toetuse saamiseks projekti SA Innovele. Eesmärgiga jagada samu väärtusi, sihte ja tajuda oma rolli olulisust, kaasasime projekti tegevuse lisaks õpetajaskonnale ka hoolekogu ja õpilasesinduse esindajad ning kolleegid samas majas töötavast lasteaiast.

Sügisel koolivaheajal külastasime Peetri ja Randvere kooli Tallinnas ja Hansa, Kivilinna ning Terake kooli Tartus. Nägime erinevaid näiteid kujundava hindamise, õpilase eneseanalüüsi, õpikeskkonna loova loomise, projektiinimise erinevate ainete lõimimise, aktiivsete vahetundide ja väljaspool kooli õppimise võimaluste kohta.

Oma meeskonna ühiste arutelude

Saarepeedi Kooli õpilased tantsuvahetunnis

käigus püüame parimatest praktikatest leida just selle, mis sobib meie õpilastele ja meie kooli keskkonda. Õpilasesindus on juba esimesest nähtud ideest kinni haaranud ning viinud sisse kord nädalas tantsuvahetunni.

Oleme arvamusel, et õiged otsused

sünnivad erinevate osapoolte hea koostöö tulemusel ning jätkame meeskonnana oma kogukonna kooli igakülgset arendamist.

Imelist talveaega soovides

Saarepeedi kooli juhtkond

Karjääriretked näitasid noortele nii kummuti kui pakiroboti tegemist

KredExi Karjääriretked pakkusid Heimtali Põhikooli 9. klassi õpilastele võimaluse tutvuda Viljandimaa ettevõtete karjäärivõimalustega. Ekskursioonide raames tutvusid koolinoored ühe tööpäeva jooksul ettevõtete Puit ja Mööbel, Toom Tekstiil ja Cleveroni igapäevatööga.

Noorte tagasisidest selgus, et pärast ekskursioone on õpilased valmis ka külastatud ettevõtetesse praktikale või tööle asuma ning kindlasti on nad ka tulevikus huvitatud ettevõtete külastamistest.

Heimtali Põhikooli õpilaste sõnul aitas karjääriretk laiendada teadmiste pagasit uutest erialadest ja töökohtadest. "Saime näha, kuidas käib Cleveroni pakirobotite tootmine ja teada sellest, kuidas ettevõtte tegeleb aina uute kliendisõbralike lahenduste pakkumistega oma klientidele. Selles bürooruumides oleks tore töötada. Toom Tekstiilis oli huvitav jälgida, kuidas kasutatakse jääkide ümbertöötlemisliini uute materjalide tootmiseks. Saime teada, et see tehnoloogia on Baltikumis ainulaadne. Puit ja Mööbeli tegemistega tutvudes mõistsime, kui oluline on puidust detailide valmistamise puhul täpsus, sest iga millimeeter võib suuremate koguste puhul tähendada tohutut materjalikadu," rääkisid õpilased.

"Põneva töö kõrval meeldis meile see, et tööandjad hoolitsevad oma töötajate eest, et neil oleks ettevõttes hea töötada. Näiteks tellib Cleveron lõunaks töötajatele tervislikku toitu. Nägime erinevates

Heimtali Põhikooli õpilased Cleveronis karjääriretkel

ametites oma ala professionaale, kel on ülesannete täitmiseks omad kindlad oskused ja teadmised. Mõistsime, et oluline on õppida IT, sh programmeerimist ning samuti ka võõrkeeli, et rahvusvahelisel turul hakkama saada," lisasid õpilased.

KredExi ettevõtlusdivisjoni juhi Jarmo Liiveri sõnul löid karjääriretked ainulaadse võimaluse näidata noortele, et neil on pärast õpinguid võimalus ka oma kodukandis sobiv karjäär valida või ise ettevõtjaks hakata. "Sellist kogemust, mida õpilased saavad otseses kokkupuutes tööandjatega, pole õpilastel koolipingist kuidagi võimalik saada. Karjääriretked ongi

võimalus reaalset tööelu oma silmaga näha, mis aitab noorel paremini ka oma karjäärivalikuid teha," sõnas Liiver.

Sel aastal kolmandat korda toimunud karjääriretkede projekti korraldab KredEx. Karjääriretked toimusid üheksas Eesti maakonnas: Harjumaal, Ida-Virumaal, Lääne-Virumaal, Pärnumaal, Viljandimaal, Saaremaal, Tartumaal, Valgemaal ja Võrumaal. Karjääriretkede läbiviimist rahastas Euroopa Liit läbi Euroopa Regionaalarengu Fondi.

Joonas Kerge

KredEx kommunikatsioonispetsialist

Saarepeedi Kooli õpilased Tallinna Botaanikaaias

18. septembri hommikul suundus bussitais Saarepeedi Kooli õpilasi koos neid saatvate õpetajatega Tallinna Botaanikaaeda. Huvi reisi vastu oli nii suur, et mitte keegi ei puudunud. Botaanikaaeda jõudes jaguneti kahte rühma: 1. – 4. klass ja 5. – 9. klass. Nooremaid ootas ees tutvumine puude, põõsaste ja rohttaimedega. Õhinal õpiti herbaarlehe valmistamist ja käidi soo-õpperajal. Vanemad õpilased hakkasid uurima taimede vilju ja nende levimist. Hiljem käisid kõik botaanikaia kasvuhoonetes vaatamas eksootilisi lõunamaataimi ja kuulamas juttu nende kohta. Selgus, et Madagaskari ränduripuu on aegade jooksul olnud rändurite abiline ilmakaarte määramisel, et kakaopuu viljad valmivad otse tüvel ja mitte okstel nagu tavaks teistele puudele ja et ananass ei kasvagi puu otsas, vaid on põllutaim. Igas maailmanurgas on taimed isemoodi: kus sajab palju, on lehestik lopsakas, kus ei saja peaaegu üldse, kasvavad torkivad

Foto: ALIISE KIKAS

Puuvilaoksa vaatab 6. klassi õpilane Geron Vidder

kaktused ja piimalilled ning kallihinnaline vesi talletatakse otse vartesse.

Tallinna Botaanikaiaa õppepäeva toetas Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Eriline tänu ka ilmataadile, sest sadama hakkas täpselt siis, kui kõik käigud olid käidud ja hakati tagasi sõitma.

Maria Abakumova,
projektijuht

Mihkli isa Jüri Eek 6. klassi ees tundi andmas

KOOLIPÄEV ISADEGA

Isadepäeva tähistatakse novembrikuu teisel pühapäeval. Pühapäeviti koolitööd ei toimu, seepärast otsustasime kutsuda isad külla reedel, 10. novembril.

Päev algas koolipere kogunemisega saali, kus tutvustati isasid õpilastele ja õpetajatele. Isadel oli sel päeval vastutav roll, sest tunniandjateks olid just nemad. Vastavalt tunniplaanile jaguneti klassiruumidesse. Põnev oli see, et isad ei andnud tavapäraselt matemaatikat, keemiat või ajalugu. Külalised olid kutsutud rääkima oma hobidest, tööst, koolipõlvest ja isaks olemisest. Kuulda ja näha sai mõndagi huvitavat: jahipidamisest, topiste valmistamisest, naha parkimisest, õunasortidest ja õunapuude kasvatamisest, aiamajade ehitustöödest, igapäevatöödest puhkekeskuses. Sai maitsta eribevaid õunamahlasid ja värviti puhkekeskuse külaliste koduriikide lippe. Vanema astme õpilastega räägiti ka "mehejuttu" politseitööga seonduvast ning koputati noorte südametunnetusele. Arutati mootorratturi elustiiliga kaasnevaid ohtusid ja jutustati põnevaid lugusid. Õpilased olid elevil, isad olid põnevil ja õpetajad rahulolevad.

Suur tänu isadele, kes leidsid aega külla tulla ja pakkuda ühel hallil sügispäeval õpilastele toredat vaheldust tavalistele koolitundidele!

AITÄH TEILE, MARTIN TULP (Marko isa), KALLE PÖRK (Britta ja Kärttu isa), TANEL VAINURA (Alvari isa), IMRE SAUKS (Remo isa), HELDUR PUGAL (Bruno isa) ja JÜRI EEK (Mihkli isa).

Kristi Pajuste,
Paistu kooli huvijuht

Marko isa Martin Tulp 1. ja 2. klassile jahimehe lugusid pajatamas

Britta ja Kärttu isa Kalle Põrk 3. klassile eestimaiseid õunasorte näitamas

Maa tuleb täita lastega – esitavad Paistu kooli lapsevanemad ja nende lapsed

PAISTU TÄHT 2017

Paistu Koolis on traditsiooniks saanud, et ühel pimedal novembriõhtul peetakse maha tore ja sädelev Playbacki võistlus. Esineda saavad kõik, kel on vähegi soovi ja julgust end laval proovile panna. Playbackil tuleb esinejatel oma lemmikstaari jäljendades mängu panna näitlejameisterlikkus, musikaalsus, liikumisoskus ning koostööoskused. Kõik esinejad peavad andma endast maksimumi, et võita publiku ja žürii poolehoid. Mõelda tuleb kostüümile ja soengule ning rõhutada detaile, mis just sellele staarile omased on. Playbackil vanusepiirangut ei ole, osa võtavad kõik: lasteaialapsed, õpilased, koolitöötajad ja lapsevanemadki lõovad rõõmuga kaasa.

Sel korral otsustasime, et seoses Eesti Vabariigi juubeliaastaga on kõik esitavad laulud eestikeelsed. Pettuma ei pidanud. Jäljendamiseks oli valitud nii tänapäevaseid populaarseid artiste, kui ka tegelasi, kes juba unustuse hõlma vajumas. Toreda üllatuse valmistasid lapsevanemad, kes esitasid loo “Maa tuleb täita lastega” uuema versiooni. Lavale kogunenud lapsevanemad koos oma võsukestega ei jõudnud vist keegi lõpuks enam kokku lugeda. Saal jäi päris tühjaks, sest seltskond oli salm salmi järel lavale kogunenud. Aitäh Teile, kallid lapsevanemad!

Tänusõnad tuleb öelda žüriiliikmetele. Sel aastal kuulusid žüriisse Viiratsi rahvamaja juhataja Maire Paju, Viljandi valla haridus-, kultuuri- ja sotsiaalsakonna juhataja Kaie Pukk ning lasteaia “Päikesekiir” direktor Piret Mädamürk. Piret Mädamürk leidis, et see oli väga tervistav kogemus. Sellist ühtekuuluvust ja teineteisele kaasaelamist ei ole küll ajal kohanud. Lapsed olid tublid ja igauks panustas nii, nagu oskusi ja julgust oli.

Tiitliga Paistu Täht 2017 ja suure kuldplaadiga pärjati Otto-Johanner Põrk Päikeseratta rühmast.

Suure hõbeplaadi võitis Aleksandra

Paistu kooli Playbacki kuld- ja hõbeplaatide võitjad

Leopold võimlemine algab nüüd ja kohe! Esineb Piilupartide rühm

Volkov Piilupartide rühmast.

Väikese kuldplaadi vääriliseks auhin-nati 6. klassi poisid.

Väikese hõbeplaadi said Elise Koppel, Karoline Volkov, Getter Aalma ja Kati-Katri Koppel.

Suurepäraseid esinejad, korraldajad, toetajad ning kogukond!

Playbacki võistlus toimub juba mit-

mendat aastat Paistu rahvamajas, tänusõnad maja perenaisele Piiale ning helitehnik Toomasele - nad on meile alati suureks abiks. Traditsioon on midagi, mis kestab. Paistu rahvamaja lavalauad pannakse staare jäljendades jälle proovile 2018. aasta sügisel.

Kristi Pajuste,
Paistu kooli huvijuht

IV Viljandi valla MÄLUMÄNGU- TURNIIR

Turniir koosneb kuuest etapist, mis toimuvad valla erinevates rahvamajades. Osaleda saavad kuni 5-liikmelised võistkonnad. Etapi võitjaid ja teise ning kolmanda koha saavutanuid autasustatakse loteriipiletitega, kogu mängu kolme parimat raamatukaupluse kinkekaartidega.

Turniiri esimene mäng toimub

**10. jaanuaril 2018. aastal
kell 19.00**

Saarepeedi rahvamajas.

Ootan mängima nii endisi kui uusi võistkondi. Oodatud on ka Tarvastu ja Kolga-Jaani võistkonnad!

**Turniirile palun registreeruda
5. jaanuariks 2018a
tel 5302 3135 (Piia)
või aadressil
piia.mand@viljandivald.ee**

Ramsi Vaba Aja Keskuses
29.12.2017
Kell:19.00

AASTALÕPUPIDU

Ansambliga
Village Voice

*Hoogne tantsumuusika
 *Lõbusad mängud
 *Karaoke

Pilet: 8€
Laudade ettetellimine:
Tel: 5177 4211

Eelteated:

19. või 20. jaanuaril esineb Puiatu rahvamajas Vastemõisa näitering "Poolvillased" lustliku etendusega "Küljeluu".

20. jaanuaril mängib tantsuks Onu Poeg

17. veebruaril teeb tantsumuusikat Kalev Saarva

PILET 20€

30.12.2017

MEELETU AASTAVAHEDETUSE MÖLL
KOOS ANSAMBLIGA ELUMES

21.00 KÄRSTNA KULTUURIAIDAS

HOMMIKUNI TANTSUTAB MEID DJ TOOMAS LÄÄTS

KESKÖÖL ILUTULESTIK JA ÜLLATUSESINEJAD

KÕIGILE TULIJATELE UKSEL TERVITUSNAPS JA VÄIKE KINGITUS
OMAD SÖÖGID JOOGID LUBATUD!

AVATUD KA BAAR

NB! ARVELDAME SULARAHAS
LAUDEDE BRONEERIMINE JA LISAINFO TEL: 5893 1289

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

ARVUTID & PRINTERID

ARVUTITE PARANDUS
MÜÜK, REMONT, HOOLDUS

Tel: 58 122 102

E-post: arvuti@parandus.ee

PRINTERITE PARANDUS
MÜÜK, REMONT, HOOLDUS

Tel: 53 835 121

E-post: printeri@parandus.ee

Töökoda asub Viljandi Vallas, Pinskal

WWW . PARANDUS . EE

Mustla rahvamajas
31. detsembril kell 22.00

AASTALÕPUPIDU
VANAVIISI

Plaatte keerutab
DJ AARE ANTON

BAAR | MEELELAHUTUSPROGRAMM | KESKÖÖL ILUTULESTIK

uksed 21.00 | piduline katab laua ise | sissepääs 18+
laudade broneerimine kuni 22.12.2017
rahvamaja@tarvastu.ee | 58588787

Pilet eelmüügist 15€, samal päeval 20€

Tulevärki toetavad:

Logo: PLOREAS VILJANDI, MECCER OÜ, KAREM, coop, NELIED OÜ, KASPAR, Ümbristatav, PÄRNUMAALT, LITVOR, Põhpesine OÜ, Kärstna vili OÜ, Linnamäe talu, OÜ Karpe

Viiratsi Kooli

JÕULULAAT

21.12.2017
17.30 – 12.30

Viiratsi Kooli saalis

"Hoolimata laenustest ja müügist"

TEATED • TEATED

Viljandi Vallavalitsuse 14. novembri 2017 korraldusega nr 1123 algatati Moori külas Uue-Jamso katastriüksuse 71503:002:0124 detailplaneeringu koostamine. Planeeringu peamine eesmärk on lihatööstuse rajamine. Maa-ala topogeodeetilise mõõdistamise vajadus.

Tasakaalustatud toitumise loengud Viiratsi Päevakeskuses toimuvad 11.01, 18.01, 25.01 kell 11.00 ja 18.00

Info ja registreerimine tel. 58181866

Puiatu rahvamajas toimub 26. detsembril jõulupidu, kus tantsuks mängib Ahto Juhkam Pärnumaalt. Algas kell 20, sissepääs 6€. Kaunist jõuluaega kõigile!

Õnnitleme jaanuarikuu sünnipäevalapsi!

RICHARD TOFRIK	96. 9.01.1922	Viiratsi alevik	BORIS PORKANEN	31.01.1938	Tänassilma küla
AINO LAURI	95. 27.01.1923	Jämejala küla	ENN EINROOS	75. 5.01.1943	Vardja küla
AIME SKETSCHUS	94. 13.01.1924	Vana-Võidu küla	LEIDA KÕIDI	6.01.1943	Verilaske küla
ÕIE RUUS	93. 3.01.1925	Ramsi alevik	EVI JAKOBSON	8.01.1943	Ramsi alevik
HELMİ TUSTI	31.01.1925	Ramsi alevik	VELLO HANSSON	12.01.1943	Tõmbi küla
NIINA RIIMAK	92. 27.01.1926	Pinska küla	MILVI JOOST	17.01.1943	Vasara küla
LEHTI URBOJA	91. 9.01.1927		JAAN KIVI	70. 1.01.1948	Marna küla
LEIDA-AINO UIBO	90. 1.01.1928	Viiratsi alevik	TAMARA SMIRNOVA	8.01.1948	Viiratsi alevik
VILMA KALA	18.01.1928	Mähma küla	MERIKE JÜRİMAA	11.01.1948	Viiratsi alevik
MARIA JÜRGENSON	19.01.1928	Vana-Võidu küla	VIIVE KARELIN	16.01.1948	Päri küla
VILMA VÄLJARU	20.01.1928	Aindu küla	EDA KUKK	27.01.1948	Viiratsi alevik
LINDA PIHLAK	25.01.1928	Ramsi alevik	DEESI SAARM	65. 3.01.1953	Heimtali küla
LEHTE-MATILDE PAJU	85. 6.01.1933	Kookla küla	KOIDU PÖLLUMÄE	5.01.1953	Viiratsi alevik
NELLY REBANE	10.01.1933	Tänassilma küla	LIA JAMNES	7.01.1953	Viiratsi alevik
ARTUR KALJAPULK	27.01.1933	Heimtali küla	JAAN SAAREPERA	28.01.1953	Viiratsi alevik
JELIZAVETA JÄNES	29.01.1933	Auksi küla	MAIRE SANDEL	30.01.1953	Viiratsi alevik
AINO OOLEP	80. 9.01.1938	Puiatu küla	NIKOLAI KIKKAS	60. 1.01.1958	Ramsi alevik
ANTS-MATI RANG	19.01.1938	Karula küla	VIRVE TIIDEMANN	5.01.1958	Ruudiküla
PEEDU TEDER	20.01.1938	Ramsi alevik	VLADIMIR VAAKS	13.01.1958	Viiratsi alevik
MILVI ROOSIPUU	21.01.1938	Aindu küla	ÜLLAR KERME	14.01.1958	Verilaske küla
			EDA KIKAS	19.01.1958	Jämejala küla
			SERGEI FUTŠUŽI	20.01.1958	Uusna küla
			AILI LAIN	25.01.1958	Valma küla
			HEIKKI ROUGEJANEN	31.01.1958	Viiratsi alevik

Õnnitleme lapse sünni puhul!

1. septembril sündis **Robin** Männik,
Välgita küla
23. oktoobril sündis **Herta-Mireli** Liigand,
Ramsi alevik
29. oktoobril sündis **Mia-Roberta** Tahker,
Saarepeedi küla
2. novembril sündis **Helari** Malmre,
Paistu küla
5. novembril sündis **Asher Sasalili** Ennok,
Matapera küla
6. novembril sündis **Mait** Paavel,
Viiratsi alevik
14. novembril sündis **Karolina** Kurvits,
Uusna küla
19. novembril sündis **Mirell** Kirsimägi,
Ridaküla
20. novembril sündis **Mathias** Palgi,
Ramsi alevik
28. novembril sündis **Johanna** Tamme,
Vardi küla

MÄLESTAME

HENNO TAMME
17.04.1956 – 6.11.2017
Ramsi alevik

MARE PÕDERSON
7.02.1939 – 8.11.2017
Paistu küla

INNA RISO
3.03.1933 – 17.11.2017
Pinska küla

HANS MAATEN
19.10.1933 – 18.11.2017
Päri küla

MAI KAPP
15.05.1933 – 21.11.2017
Pärsti küla

MARINA KÕVERJALG
3.11.1962 – 1.12.2017
Päri küla

MERLE KÜNNIS
1.08.1971 – 22.11.201
Päri küla

ILME REBANE
7.06.1925 – 27.11.2017
Sulsi küla

ANTS ROHTLA
5.01.1939 – 29.11.2017
Auksi küla

VALLI LAIKOJA
13.09.1941 – 30.11.2017
Puiatu küla

LINDA LAUGUS
17.03.1927 – 1.12.2017
Paistu küla